

Πάσχα πανσεβάσμιον

Επειδή το φύλλο 203 της εφημερίδας μας είναι για τους μήνες Απρίλιο - Μάιο - Ιούνιο, πρέπει να γράψουμε και το ωραίο φετινό Πάσχα στο χωριό μας. Αρκετοί ήταν οι επισκέπτες συγχωριανοί και φίλοι που χρησιμοποίησαν τον ωραίο και πολυτελή Ξενώνα «ΑΡΕΤΗ» του χωριού μας. Ο καιρός βοήθησε προς τούτο. Η εκκλησία μας λειτούργησε όλες τις Αγίες ημέρες με κατάνυξη. Ωραίος ο περίβολος

χάρης στον συγχωριανό μας Κωνσταντίνο Μπουτάση, μόνιμο πλέον κάτοικο της Βήσσανης, που με την σύζυγό του φροντίζουν την ωραία πλατεία του Αγίου Νικολάου.

Είχαμε τη χαρά την Μεγάλη Τρίτη να λειτούργησει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας Δρυϊνουπόλεως - Πωγωνιανής και Κονίτσης κ.κ. Αλέξιος. Ακούραστος, με παιδευτικό χριστιανικό λόγο. Τον γνωρίσαμε από κοντά και διαπιστώσαμε ότι είναι Άξιος για την τοποθέτησή του στη φτωχή αλλά ιστορική Μητρόπολή μας. Πιστεύουμε ότι θα είναι μεγάλο το έργο του και θα κινητοποιήσει τους ιερείς της Μητροπόλεως να επιτελούν το Θείο έργο τους με σεβασμό και αγάπη προς το ποίμνιό τους.

Ο Επιτάφιος στολισμένος όπως παλαιά, η περιφορά του ικανοποιητική και η Ανάσταση του Κυρίου στην ώρα της. Όπως μάθαμε και σε όλο τα χωριά του Πωγωνίου επικράτησε η ίδια κατανυκτική ατμόσφαιρα. Πολλοί πολιτιστικοί σύλλογοι των χωριών και τα καταστήματα διοργάνωσαν το τμήμα μετά το Πάσχα χορευτικές εκδηλώσεις.

Μπράβο σε όλους που έδωσαν την εντύπωση ότι το Πωγώνι ζει τις παλιές ωραίες μέρες.

Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΗΡΩΔΕΙΟ

Ο συγχωριανός μας Βασίλης Κώστας με αξιόλογους μουσικούς στις 9 Ιουνίου το βράδυ στο κατάμεστο Ηρώδειο σε μια φανταστική μουσική εκδήλωση.

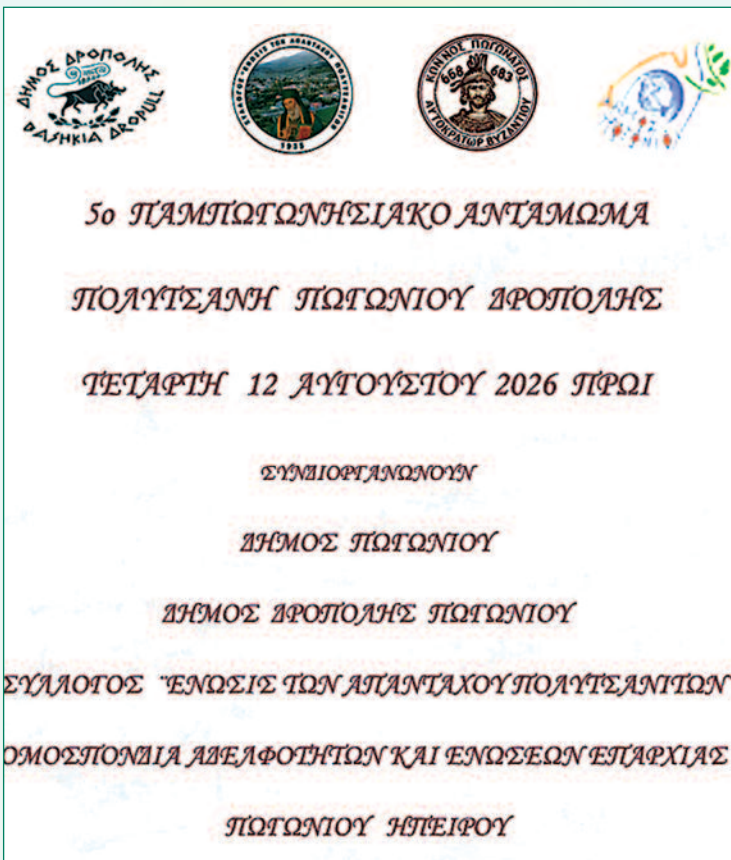
ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Σας περιμένουμε τον Αύγουστο στη Βήσσανη.

5ο Παμπωγωνησιακό Αντάμωμα

Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου πραγματοποιεί φέτος στην Πολύτσανη Πωγωνίου της Βορείου Ηπείρου την Πολιτιστική Συνάντηση με τους αδελφούς Πωγωνίσιους του Ξεκομμένου Πωγωνίου, που οι ισχυροί της Γης τους παρέδωσαν στην Αθβανία..

Η Πολύτσανη είναι ένα όμορφο χωριό, με τα ίδια πατροπαράδοτα έθιμα, με την ίδια φορεσιά, την ομπόλια, τους ίδιους χορούς, τον ίδιο πολιτισμό αλλά και τις ίδιες αξίες. Είναι η πατρίδα του Όσιου Σοφιανού που υπήρξε Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως και Αργυροκάστρου. Οι Άγιες πράξεις του, και εν γένει ο Βίος του κράτησαν τον Ελληνισμό και την πίστη των χαιμαζομαϊνών Ελλήνων στις Επαρχίες Αργυροκάστρου, Δρυϊνουπόλεως και Πωγωνίου εκεί, στα δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας του 17ου αιώνα. Είναι ο προάγγελος του Κοσμά του Αιτωλού, που συνέχισε το Χριστιανικό και Εθνικό έργο του για να σωθεί ο Ελληνισμός στις άτυχες αυτές περιοχές. Παραιτήθηκε από τον Μητροπολιτικό του θρόνο και ασκήτευσε στη Μονή του Αγίου Αθανασίου στην Πολύτσανη. (Σε άλλη σελίδα θα διαβάσετε για το ποιαντικό έργο του).

Η συνάντηση που με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας με προτροπή του Φλογερού Πωγωνίσιου Κων/νου Κωστούλα προς την τότε Διοίκηση της Ομοσπονδίας προεδρεύοντος του Γρηγόρη Άρμπιρου και την συναίνεση του Δημάρχου μας Κων/νου Καψάλη, ανοίξαμε τους δρόμους συμφιλίωσης και αδελοποίησης. Ο εκεί Δήμαρχος Δρόπολης - Πωγωνίου της Νομαρχίας Αργυροκάστρου Δημήτρης Τόλης αγκάλιασε με πολλή χαρά αυτή την προσπάθεια κι έτσι νομίζουμε ότι αυτό το Αντάμωμα έγινε παράδοση και θα συνεχισθεί για πολλή-πολλή χρόνια.

Άγιος Σοφιανός

Ο Άγιος Σοφιανός (-1711), υπήρξε σημαντική θρησκευτική προσωπικότητα της εποχής του στην περιοχή της Ηπείρου.

Γεννήθηκε πιθανότατα στο χωριό Πολύτσανη (περιοχή Πωγωνίου της Βορείου Ηπείρου). Έμεινε γνωστός από τη στιγμή που ανέλαβε επίσκοπος Δρυϊνουπόλεως (περιοχή Αργυροκάστρου) (Συνέχεια στη σελίδα 4)

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Όπως κάθε χρόνο η Αδελφότητα του χωριού μας καλεί όλους τους Απόδημους Βησσανιώτες να επισκεφθούν τη Βήσσανη μας έστω και για ένα μικρό διάστημα. Οι πρόγονοί μας τον Αύγουστο το είχαν καθιερωμένο γι' αυτό και σημείο αναφοράς από τα παμπάλαια χρόνια μέχρι σήμερα γίνεται αυτό το προσκύνημα. Οι φορείς του χωριού μας, η Κοινότητα, ο Πολιτιστικός Σύλλογος, η Εκκλησιαστική Επιτροπή και η Αδελφότητα προετοιμάζονται για το καλύτερο.

Οι ωραίες μικρές εκδρομούλες στα παραδοσιακά εξωκλήσια μας και το γνωστό κέρασμα που το απολαμβάνουν όλοι οι προσκυνητές, οι ωραίοι περίπατοι μέχρι το Μοναστήρι μας και το όμορφο πανηγύρι μας, με σωστά παραδοσιακά όργανα θα τα απολαύσουμε, όπως γλεντούσαν οι πατεράδες και οι παππούδες μας.

Με ανακοίνωση στον πλάτανο και στα καφενεία του χωριού μας θα αναρτηθούν όλες οι εκδηλώσεις. Τώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές μόνο από το πρόγραμμα των εκδηλώσεων του Δήμου που μαζί με τις Αδελφότητες έχουν γνωστοποιηθεί κάποιες από τις εκδηλώσεις στα χωριά μας.

Θα σας περιμένουμε όλους μαζί και με τους φίλους του χωριού σε όσες εκδηλώσεις γωρίζουμε:

• **Την Τετάρτη 6 Αυγούστου το πρωί** Θεία Λειτουργία στο όμορφο εξωκλήσι της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος της οικογένειας Πλατή, με τη φροντίδα πάντα της Ελευθερίας Βαλαβάνη δισεγγονίας του Ζώη Πλατή, θα λειτούργησει στο κτήμα Πλατή με κάθε μεγαλοπρέπεια ο Ιερός Ναός.

• **Το πρώτο 10ήμερο του Αυγούστου** πιστεύουμε ότι θα λειτούργησει η όμορφη εκκλησία της Αγίας Αναστασίας της αειμνηστής Τέσσας Κόντη με τη φροντίδα του Νίκου και της Ναυσικάς Χανδάνου.

• **Την Παρασκευή 14 Αυγούστου ώρα 7 μ.μ.,** παραμονή του πανηγυριού μας, θα γίνει ο Μέγας Εσπερινός στην Ι.Μ. Άβελ με Αρτοκλασία υπέρ υγείας των απανταχού Βησσανιωτών από την Αδελφότητα Βησσανιωτών.

• **Το βράδυ 14 Αυγούστου** κάτω από τον Πλάτανο θα γίνει η έναρξη του πανηγυριού.

• **Το Σάββατο 15 Αυγούστου** μετά την καθιερωμένη μεγάλη Θεία Λειτουργία θα συνεχισθεί το πανηγύρι κάτω από τις σκιές των πλατάνων μας που καλύπτουν όλη την πλατεία.

• **Την Κυριακή 16 Αυγούστου το βράδυ ώρα 9,00** στην πλατεία του Αγίου Νικολάου θα γίνει μια ωραία συναυλία με γνωστά Ελληνικά έντεχνα τραγούδια με τίτλο **“Κι όμως ο κόσμος είναι όμορφος”**.

• **Την Τρίτη 18 Αυγούστου ώρα 11,30 π.μ.** παρουσίαση βιβλίου στο Αρρεναγωγείο Βήσσανης μαζί με την Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου, της λογοτέχνης κας Αρτέμιδος Βαμβουρέλη, με τίτλο **«Ο μονόλογος του Δρίνου»**.

Από τις εκδηλώσεις του Δήμου

• **Το Σάββατο 1 Αυγούστου ώρα 9,30 το βράδυ** “Τα πιστρόφια”. Στην Ιερά Μονή Βελλάς. *Είσοδος ελεύθερη*.

• **Την Κυριακή 9 Αυγούστου ώρα 9,30 το βράδυ** λαϊκή βραδιά με την **Μελίνα Ασλανίδου**. Στην Θρυλική Λίμνη Ζαραβίνας, όπως κάθε χρόνο.

Σας περιμένουμε όλους τους συγχωριανούς, φίλους και επισκέπτες της Βήσσανης.

ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ 17 ΜΑΪΟΥ 1914

Τα μέλη του ΠΑΣΥΒΑ και της ΣΦΕΒΑ βρέθηκαν και φέτος στο ακριτικό Δελβινάκι για να τιμήσουν τον ηρωικό αγώνα ενός ολόκληρου λαού πριν από ακριβώς 112 χρόνια, που σήκωσε το ανάστημά του και αντιστάθηκε στις άδικες αποφάσεις των ισχυρών της γης, υπερασπιζόμενος το ιερότερο δικαίωμα του ανθρώπου πάνω στη γη. Το δικαίωμα της ελευθερίας.

(Συνέχεια στη σελίδα 5)

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

– Η σύζυγος του συγχωριανού μας **Σωκράτη Παπαθανασίου Ιουλί**α έφερε στον κόσμο το δεύτερο παιδί τους, ένα χαριτωμένο και υγιές αγοράκι.

Στους ευτυχείς γονείς Ιουλία και Σωκράτη τους ευχόμεθα να τους ζήσει και να είναι τυχερός. Στις γιαγιάδες δε και παππούδες ευχόμεθα να τον καμαρώσουν και γαμπρό.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στο Βόλο και στον Ιερό Ναό Κωνσταντίνου και Ελένης στο Βελεστίνο ο **Γιώργος Μιχαλίτσης** και η **Σοφία Πότση - Μιχαλίτση** βάπτισαν τον όμορφο γιό τους. Οι νονοί **Δημήτρης** και **Μαρία Φώτου**, έδωσαν στον νεοφώτιστο το όνομα **Απόστολος**.

Η Αδελφότητα στους ευτυχείς γονείς Γιώργο Μιχαλίτση και Σοφία Πότση Νικολίτση εύχεται να είναι πάντα υγιής να είναι τυχερός και να τον δούν να διαπρέπει, στους δε παπούδες και γιαγιάδες και ιδιαίτερα στον προπαππού Σωτήρη να τον καμαρώσουν και γαμπρό στον Αη-Νικόλα μας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Έφυγε από την ζωή στην Αθήνα όπου κατοικούσε με τον σύζυγό της η συγχωριανή μας **Μαρία Ζαρκάδα** κόρη του Στέφανου Ζαρκάδα. Η κηδεία έγινε στον τόπο διαμονής της και ο χαμός της λύπησε όλους τους Βησσανιώτες. Την αποχαιρέτησαν οι αδελφές της, οι γαμπροί και οι άλλοι συγγενείς της από την Βήσσανη που μετέβησαν για να την αποχαιρέτησουν.

Στον σύζυγό της, τις αδελφές της, Μαργαρίτα και Χριστήνα, τα ξαδέλφια της και τους άλλους συγγενείς της, η Αδελφότητα εκφράζει τα πιο ειλικρινή συλλυπητήρια. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αττικής Γης που την σκεπάζει. Καλό ταξίδι Μαρία.

• Έφυγε στη Γερμανία ο φίλος **Στέφανος Πότσης** γιυός του αξέχαστου Αντωνίου Πό-

νη ασθένεια αρκετά νέος, για την εποχή μας, ο **Σπύρος Φούκης**, γιυός του αξέχαστου Μιχάλη. Ο Σπύρος με την σύζυγό του Φρειδερίκη το γένος Ζυγοάντα εφεραν στον κόσμο τρία παιδιά, τον Μιχάλη, την Γιάννα και την Κατερίνα.

Ήταν ήσυχος και ευγενής οικογενειάρχης. Αγαπούσε το χωριό μας και είχε μόνο φίλους. Είχε περιπέτειες με την υγεία του αλλά το πάλεψε μέχρι την τελευταία στιγμή. Ο χαμός του λύπησε όλους τους συγχωριανούς και ιδιαίτερα τους συγγενείς και φίλους του. Η Εξόδιος Ακολουθία έγινε στον Αη-Νικόλα μας όπου ένα μεγάλο πλήθος συγγενών, φίλων και όλοι οι συγχωριανοί του είπαν το τελευταίο αντίο.

Η Αδελφότητα για τον φίλο Σπύρο εκφράζει στην οικογένειά του τα ειλικρινή της συλλυπητήρια και εύχεται ο Άγιος Θεός να τον κατατάξει μετά των δικαίων. Επίσης συλλυπούμαστε την σύζυγό του Φρειδερίκη, τα παιδιά του, τον αδελφό του φίλο Βαγγέλη και τους άλλους συγγενείς του και ευχόμεθα ο Άγιος Θεός να μετριάσει τον πόνο τους.

• Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής έφυγε ο σύζυγος της Βησσανιώτισσας Φωτεινής Μπληγιάννη **Νικόλαος Παππάς**, ένας πολύ ευγενικός και εργατικός κύριος που είχαμε την χαρά να τον γνωρίσουμε από τις καλοκαιρινές επισκέψεις με την οικογένειά του στο χωριό μας. Μαζί με τη Φωτεινή δημιούργησαν μια ωραία οικογένεια και απέκτησαν δυο παιδιά, ένα αγοράκι και ένα κορίτσι. Ο χαμός του λύπησε συγγενείς και φίλους και όλους τους συγχωριανούς μας.

Η Αδελφότητα, της οποίας ο φίλος Νίκος ήταν μέλος, λυπήθηκαν όλως ιδιαίτερος. Στη συζυγό του Φωτεινή, στα παιδιά του, στ' αδελφία της Φωτεινής Αλεξάνδρο, Άρτεμη, Πελαγία και Όλγα, όπως και στους άλλους συγγενείς, εκφράζει τα ειλικρινή συλλυπητήρια της και εύχεται ο Άγιος Θεός να τον κατατάξει μετά των Αγίων. Καλό ταξίδι φίλε Νίκο, ας μείνει η μνήμη σου αιωνία.

• Στην Θεσσαλονίκη έφυγε η Βησσανιώτισσα νύφη **Αικατερίνη Χατζή** σύζυγος του αξέχαστου Δημητρίου Χατζή της μεγάλης οικογένειας της Βήσσανης Δήμου με αρτοποιία στην Ρουμανία και στην Φιλιππούπολη της Βουλγαρίας.

Ο Ιωάννης Δήμου ήταν ο κτήτωρ της όμορφης Εκκλησίας του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου που υπάρχει εντός του οικισμού γνωστή σε όλους ως Ευαγγελίστρια. Επειδή τα χρόνια εκείνα οι ευσεβείς επισκέπτονταν τους Αγίους Τόπους και Βαπτίζονταν στον Ιορδάνη Ποταμό έπεναν το προσωνύμιο του Χατζή έτσι αυτή η οικογένεια έκτοτε

υπάρχει με αυτό το όνομα.

Η μεταστάσα υπήρξε πολύ καλή κυρία και σύζυγος και απέκτησαν δύο παιδιά τον Θεοφάνη και την Ελένη και χάρηκαν και τα εγγόνια. Η εξόδιος ακολουθία έγινε στην Θεσσαλονίκη παρουσία συγγενών, φίλων και Βησσανιωτών της εκεί παροικία μας.

Η Αδελφότητα, της οποίας η οικογένεια ήταν ενεργό μέλος, εκφράζει και από την θέση αυτή, τα ειλικρινή συλλυπητήρια στα παιδιά της τα εγγόνια της και τους άλλους συγγενείς της. Ευχόμεθα Άγιος Θεός να την κατατάξει μετά των Δικαίων.

• Έφυγε από τη ζωή ο συγχωριανός μας **Παύλος Τόπουλος**, γιός του αξέχαστου μπάρμπα Δημητρίου Τόπουλου που ήταν καθημερινός θαμώνας του καφενείου του πατέρα μου και με συμπαθούσε ιδιαίτερα.

Ο Παύλος ήταν κλασσικός Βησσανιώτης που και αυτός μεγαλώνοντας μετανάστευσε στη Γερμανία. Με τη σύζυγό του Μαγδαληνή, κορη του αείμνηστου Χρήστου Κώτσια, δημιούργησαν μια όμορφη οικογένεια και χάρηκαν παιδιά και εγγόνια.

Έφυγε για την αιωνιότητα από την αγαπημένη του Βήσσανη. Ο χαμός του λύπησε όλη την Βησσανιώτικη οικογένεια και ένα μεγάλο πλήθος συγγενών και φίλων από τα γύρω χωριά τον αποχαιρέτησαν.

Η Εξόδιος Ακολουθία έγινε στον Αη-Νικόλα μας και ο ανηψιός του Βασίλης Τόπουλος τον αποχαιρέτησε. Τώρα βρίσκεται στον θρυλικό μας Αη-Γιώργη όπου αναπαύονται και άλλοι συγγενείς του.

Η Αδελφότητα στα παιδιά του, στα εγγόνια του και στους άλλους συγγενείς του εκφράζει τα πιο ειλικρινή συλλυπητήρια. Καλό ταξίδι Παύλο.

ΔΩΡΕΕΣ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

– Εις μνήμην της πολυαγαπημένης του μητέρας **Ερασμίας Καστάνη - Τζούμα** τα παιδιά της **Ντίνα, Μάγδα** και **Προκόπης Καστάνης** μας κατέθεσαν 100 Ευρώ υπέρ των ευγενών σκοπών της Αδελφότητας.

– Εις μνήμην της θείας του **Σωτηρίας(Νάου) Νίττα** ο κ. **Βασίλειος Νίτας** γιυός του αξέχαστου Λευτέρη Νίττα μας κατέθεσε 200 Ευρώ υπέρ των ευγενών σκοπών της Αδελφότητας.

– Εις μνήμην της θείας του **Σωτηρίας Νίττα** ο κ. **Βασίλειος Νίτας** μας κατέθεσε 200 Ευρώ που θα χρησιμοποιηθούν για την συντήρηση της εκκλησίας της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος (Αγία Σωτήρα) της Βήσσανης.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Η **ΓΩΡΓΙΑ ΜΑΝΔΑΡΟΥΡΑΚΗ**, κόρη της Αγαθής Γούμενου και του Νίκου Μανδάρουράκη, πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αιγαίου του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού απέκτησε το δίπλωμα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η Αδελφότητα συγχαίρει τη Γεωργία, της εύχεται καλή σταδιοδρομία, να έχει καλή υγεία και πάντα επιτυχίες, στους γονείς της Αγαθή (που είναι μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας) και στον συμπαθή σε όλους μας γαμπρό της Βήσσανης Νίκο Μανδάρουράκη να την χαίρονται και να την βλέπουν πάντα ευτυχισμένη.

Γράμμα σε έναν φίλο, που δηλώνει ότι είναι άθεος
Ο ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΘΕΟΙ

«Είπεν άφρων εν τη καρδιά αυτού, ουκ έστι Θεός».

Αφήνω τις παρατηρήσεις, ανεβαίνω στο λεωφορείο, και τώρα βλέπω μόνο τους συνεπιβάτες μου και σκέφτομαι μήπως κι αυτοί έχουν τον ίδιο προβληματισμό. Αυτό, όχι για να «παρηγορηθώ» αλλά για να πολλαπλασιάσω αυτά που σκέφτηκα όταν βγήκα από το σπίτι μου, επί του αριθμού, το πλήθος των ανθρώπων στο λεωφορείο και έξω από αυτό, για να καταλήξω σ' έναν ασύλληπτο αριθμό για το πλήθος των πραγμάτων, των πράξεων, των νοημάτων και των αισθημάτων, που υπάρχουν σ' αυτόν τον τόπο, αυτή τη χρονική στιγμή, μόνο.

Ακολουθεί μια λογική προέκταση. Αυτά που βλέπω, ακούω και σκέφτομαι εγώ τώρα, συμβαίνουν σε ένα πολύ μικρό χώρο σε μια σχετικά μικρή πόλη και σε ελάχιστο χρόνο, όσο διαρκεί αυτός ο συλλογισμός. Πόσα άλλα συνέβησαν από τότε που γνώρισα τον Κόσμο και πόσα θα συμβούν στο μέλλον; Και πόσα συνέβησαν και πόσα θα συμβούν πέρα από την πόλη μου, πέρα και από τη χώρα μου, στον πλανήτη Γη.

Αλλά ο Κόσμος δεν περιορίζεται σε έναν πλανήτη, ούτε μόνο σε ένα «Ηλιακό Σύστημα». Υπάρχουν τα άστρα, ο Γαλαξίας, ο δικός μας, και πολλοί άλλοι γαλαξίες.

Οι Αστρονόμοι ισχυρίζονται ότι υπάρχουν στο Σύμπαν πολλά δισεκατομμύρια γαλαξίες και ο κάθε γαλαξίας έχει μερικά δισεκατομμύρια άστρα, που το καθένα είναι και ένας ήλιος, σαν τον δικό μας, ή και μεγαλύτεροι.

Αλλά, ας αφήσουμε για λίγο τα «μεγάλα» και ας ασχοληθούμε με κάτι πιο κατανοητό: το σώμα του ανθρώπου. Πόσα εκατομμύρια κύτταρα αποτελούν αυτόν τον οργανισμό, πόσες εργασίες εκτελούν αυτά τα μικροσκοπικά ζωντανά, με πόσο θαυμαστό τρόπο συνεργάζονται και πώς εναισθητοποιούνται στην κατάλληλη στιγμή για να εκτελέσουν την «διατεταγμένη υπηρεσία». Και, ίσως το σπουδαιότερο είναι ότι, αυτός ο θαυμάσιος οργανισμός δεν είναι απλώς μια τέλεια μηχανή, ρυθμιζόμενη ώστε να λειτουργεί με κάποιο προκαθορισμένο πρόγραμμα. Ο άνθρωπος έχει και την ικανότητα να σκέπτεται, να αισθάνεται, να συγκινείται, να επιθυμεί, να ελπίζει, να αγαπά.

Ακόμα πρέπει να θαυμάσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι ζωντανοί οργανισμοί διατηρούνται μέσα στον χρόνο, αναπαράγοντας και αντικαθιστώντας όσα μέρη τους χάνονται από διάφορες αιτίες, και τέλος, πώς αναπαράγεται ολόκληρος ο οργανισμός με τη διαδικασία της κληρονομικότητας, ώστε τα νέα άτομα να είναι όμοια με τα παλαιά που χάθηκαν, και να διατηρηθεί το είδος. Αυτά, βέβαια, ισχύουν για όλους τους ζωντανούς οργανισμούς, για τα φυτά και τα ζώα, και όχι μόνο για τον άνθρωπο.

Εκκίνησα από το δωμάτιό μου και έφτασα, νοερώς, πολύ ψηλά, μέχρι τους μακρινούς γαλαξίες. Δεν θα προχωρήσω τώρα προς «τα κάτω». Στους μικροοργανισμούς, τα κύτταρα, τα άτομα, τα «σωματίδια» της ύλης. Θα είχα να παρατηρήσω κι εκεί πολλά, αλλά νομίζω είναι αρκετά αυτά που είπα, και να καταλήξω σε ένα χρήσιμο συμπέρασμα και να απαντήσω στο ερώτημα που έθεσα στην αρχή αυτής της συζήτησης.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Λοιπόν, τι λέτε; Να σταματήσουμε τώρα και να αρκεστούμε μόνο στο να θαυμάσουμε όλα αυτά τα «αξιοθαύμαστα» πράγματα που υπάρχουν, ή μήπως πρέπει να αναζητήσουμε τον δημιουργό τους, για να τον συχαρούμε;

Και να τον ευχαριστήσουμε, βέβαια, γιατί πολλά από αυτά είναι και για δική μας εξυπηρέτηση ή ευχαρίστηση, αλλά και να τον επαινέσουμε, όταν δίνεται η ευκαιρία. Το συνηθίζουμε, άλλωστε, να επαινούμε αυτούς που εκτιμούμε, αυτούς που θαυμάζουμε, αυτούς που αγαπάμε.

Δημογραφική κουβέντα να γίνεται!! Κάπως έτσι και με μεγάλη δόση ανοχής και καλόπιστης κριτικής μπορεί να χαρακτηριστεί η συζήτηση της περασμένης εβδομάδας στο Νομαρχιακό Συμβούλιο με θέμα τη δημογραφική κατάρρευση της Ηπείρου και ιδιαίτερα των ορεινών και ακριτικών διαμερισμάτων. Δηλαδή, τί δεν γνώριζαν τα μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου για την γεωγραφική δημογραφική κατάσταση των ορεινών και παραμεθόριων χωριών της Ηπείρου, που κανονικά σαν εκπρόσωποι των κατοίκων των οικισμών έπρεπε να γνωρίζουν και με τα ονόματα, όλους τους κάτοικους και βέβαια ποιοι φεύγουν και ποιοί έρχονται και ποια σπίτια είναι κλειστά! Αλλά, καλόπιστα πάλη, τι νέο έφεραν οι εισηγητές και ενημερωτές περισσότερο από τα στατιστικά πληθυσμιακά στοιχεία που κυκλοφόρησαν τελευταία για γεννήσεις και θάνατους; Και το κυριότερο αυτής της επικοινωνιακής συγκέντρωσης του Νομαρχιακού Συμβουλίου είναι, ότι δεν συντάχτηκε ένα ψήφισμα του Συμβουλίου και μια έντονη διαμαρτυρία με προτάσεις αμέσου επιλύσεως κρίσιμων τοπικών θεμάτων, σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα στα ορεινά και παραμεθόρια χωριά

Κάπως έτσι και με μεγάλη δόση ανοχής και καλόπιστης κριτικής μπορεί να χαρακτηριστεί η συζήτηση της περασμένης εβδομάδας στο Νομαρχιακό Συμβούλιο με θέμα τη δημογραφική κατάρρευση της Ηπείρου και ιδιαίτερα των ορεινών και ακριτικών διαμερισμάτων. Δηλαδή, τί δεν γνώριζαν τα μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου για την γεωγραφική δημογραφική κατάσταση των ορεινών και παραμεθόριων χωριών της Ηπείρου, που κανονικά σαν εκπρόσωποι των κατοίκων των οικισμών έπρεπε να γνωρίζουν και με τα ονόματα, όλους τους κάτοικους και βέβαια ποιοι φεύγουν και ποιοί έρχονται και ποια σπίτια είναι κλειστά! Αλλά, καλόπιστα πάλη, τι νέο έφεραν οι εισηγητές και ενημερωτές περισσότερο από τα στατιστικά πληθυσμιακά στοιχεία που κυκλοφόρησαν τελευταία για γεννήσεις και θάνατους;

Περιπλανήσεις ενός μέτοικου

Και το κυριότερο αυτής της επικοινωνιακής συγκέντρωσης του Νομαρχιακού Συμβουλίου είναι, ότι δεν συντάχτηκε ένα ψήφισμα του Συμβουλίου και μια έντονη διαμαρτυρία με προτάσεις αμέσου επιλύσεως κρίσιμων τοπικών θεμάτων, σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα στα ορεινά και παραμεθόρια χωριά

Μια επίκαιρη κριτική θα ήταν καλοδεχούμενη για αυτή τη συγκέντρωση, αν το Νομαρχιακό Συμβούλιο καλούσε και τις επιτροπές μελέτης και ανάπτυξης που συστήθηκαν από τη Βουλή και το Υπουργείο Ανάπτυξης για τα ορεινά χωριά και για τις παραμεθόριες περιοχές. Είναι επάνუმες επιτροπές, διορισμένες, με έδρες, με εντολές, με πιστώσεις και με ένα αυτόνοπτο ερώτημα, για αμοιβές, οδοιπορικά, και ειδικά επιδόματα!! Η Διαύγεια και Διαφάνεια είναι θεσμοί που ισχύουν και τα Νομαρχιακά Συμβούλια πρέπει να είναι κοινωνοί αυτής της διαχείρισης Δημόσιου Χρήματος.

Χάριν της επικαιρότητας και της ενημέρωσης να παραθέσουμε μια παλιά «περιπλάνηση» με μια παλιά ιδέα αναγέννησης της επαρχίας:

Μεθοριακή αναγέννηση

Συχνά και πυκνά επανέρχεται στην επικαιρότητα το θέμα της ερήμωσης των χωριών της παραμεθόριας περιοχής, μερικές φορές μάλιστα το συνθέτουν με το οξύ δημογραφικό πρόβλημα της χώρας. Η «Σύνθεση Ιδεών», για το θέμα της ερήμωσης των παραμεθόριων χωριών, έχει πολλές σελίδες, γεμάτο από περιγραφές και εικόνες της ερημίας αλλά και φιλότιμες προτάσεις «επίλυσης»(!), με δηλώσεις υπουργών και συνθέσεις επιτροπών «μελετών»! Σε αυτή την περιπλάνηση θα ανασυρθεί μια παλιά ιδέα με «ώριμη ηλικία», 35 ετών, τότε που μόλις άρχισε και επισημάνθηκε «για πρώτη φορά» η ερήμωση στα παραμεθό-

ρια χωριά. Αρχίζει η περιπλάνηση με το κυρίαρχο, τότε και τώρα, πρόβλημα, πολύ πιο «ώριμον» και «επείγον»!

Ένα από τα κυρίαρχα προβλήματα ανάπτυξης που πρέπει να αντιμετωπιστεί στα παραμεθόρια ερημοχώρια, είναι και η ασφάλεια των συνόρων, αλλά και γενικά το αίσθημα της ασφάλειας των χωριών της συνοριακής ζώνης. Λίγοι τολμούν να κυκλοφορήσουν τη νύχτα, και λίγοι είναι, όσοι τολμούν μια επίσκεψη για κάποιο πρόβλημα των σπιτιών, που διανυκτερεύουν εκεί το βράδυ.

Η Ασφάλεια λοιπόν είναι ένα σύνδρομο της ερημοποίησης, που πρέπει να εξεταστεί σαν αναπτυξιακή επέμβαση όπως λέγεται ότι μελετάται.

Μια ιδέα η οποία συζητήθηκε στο παρελθόν, στη δεκαετία του 1990, τότε που κρίθηκε άμεση και αναγκαία η συγκρότηση του Σώματος των Συνοριοφρουρών. Ίσως είναι πρακτικά χρήσιμο, να ανασυρθεί, επίκαιρα τώρα, που συζητιέται το θέμα της μείωσης της δυνάμεως των μεθοριακών στρατιωτικών φρουρών και το κλείσιμο Στρατοπέδων, και της ιδέας να δημιουργηθεί και σώμα των εφέδρων.

Τότε λοιπόν, με τη σύσταση του Σώματος των Συνοριοφρουρών, και επί Υπουργείας του Παπαθεμελή, συζητήθηκε πολύ, να ενταχθούν στη Συνοριοφρουρά πολίτες, κάτοικοι των παραμεθόριων χωριών ή και μακράν κατοικούντες, καταγόμενοι από τα χωριά αυτά, από 20 μέχρι 60 ετών, με αμοιβή ένα βασικό μισθό καθώς και οικονομικά, να είναι ασφαλισμένοι, αλλά να είχαν και το ελεύθερο να ασκούν παράλληλα κάποιο ελεύθερο επάγγελμα, στο χωριό και στην περιοχή, για το οποίο θα είχαν μια βοήθεια, για εξοπλισμό, για επαγγελματικό αυτοκίνητο(καλή ιδέα θα ήταν στους επαγγελματίες αυτούς να διατίθεντα δωρεάν κατασχεμένα αυτοκίνητα), για μια επαγ-

γεληματική στέγη και βέβαια, μια φορολογική απαλλαγή για μια πενταετία. Οι Συνοριακοί αυτοί φρουροί, θα ήταν ένοπλοι, με διακριτή στολή, θα είχαν μια βασική εκπαίδευση ορίγων εβδομάδων, θα ανταποκρίνονταν αμέσως σε κάθε προσκλητήριο και αποστολή της Συνοριοφρουράς στην περιοχή τους.

Έτσι θα εξασφαλιζόταν ένα σταθερό ανθρωπινό δυναμικό του χωριού, ενισχυμένο και με ένα χρήσιμο επαγγελματικό δυναμικό, παραγωγικό στο χωριό και στην περιοχή.

Αλλά στη σύλληψη, και προσκλητήριο για τους μετοικήσαντες παλαιότερα στις πόλεις, για συνταξιούχους και μη επαγγελματικά ευδοκίμους ντες.

Αν εξαγγελθεί, με τα πρώτα αναπτυξιακά μέτρα, θα εκτιμηθεί χρήσιμο και πρακτικό και θα αποτελεί την εκκίνηση για επόμενα αναπτυξιακά μέτρα.

Τα επόμενα βήματα, πρέπει να είναι πιο ριζοσπαστικά, με πολλές πρακτικές ενισχύσεις, και με δυναμικές οικονομικές προσφορές και επιχειρηματική προοπτική.

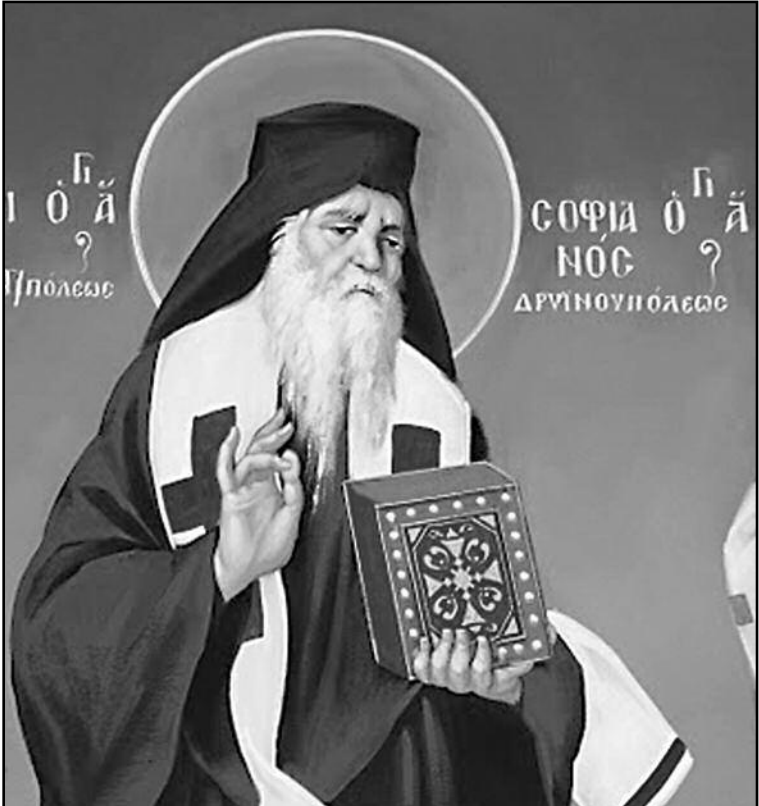
Μια φάση αυτού του αναπτυξιακού κεφάλαιου, θα ήταν ένα προσκλητήριο στους συνταξιούχους παντός κλάδου, καταγόμενους από τα ερημοχώρια και διαβιούντων σε μεγάλα αστικά κέντρα, να μετοικήσουν στα χωριά καταγωγής με ένα ποσοστό ενισχύσεως της σύνταξης που λαμβάνουν, για μια διαμονή στο χωριό μεγαλύτερη του εξαμήνου.

Αυτό να συνδυάζεται με ένα πρόγραμμα, βελτιώσεως της κατοικίας, του ιδιόκτητου σπιτιού στο χωριό, με όλα τα υποπρογράμματα, αλλαγής εξοπλισμού, βελτιώσεως θερμικά της κατοικίας και άλλα που πληθωρικά προσφέρονται στους κάτοικους των πόλεων» σε πολλές κατηγορίες!!(αυτά το2025).--Μαζί με επιδοματικά προγράμματα που πληθωρικά προσφέρει τώρα το επιτελικό Κράτος. Ας το αντέγραφε έτσι το Ν.Σ. για την ανάμνηση της κουβέντας που έγινε!!

K. Κωστούδας

5ο Παμπωγωνησιακό Αντάμωμα

(Συνέχεια από τη σελίδα 1) στρον, Δέληβινου, Χειμάρας). Το 1672 ίδρυσε στο τοπικό μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου σχολείο. Την εποχή που έζησε οι εξισλαμισμοί ήταν ιδιαίτερα σύννητες φαινόμενο. Ο ίδιος θέ-

ΟΣΙΟΣ ΣΟΦΙΑΝΟΣ Επίσκοπος Δρυνουπόλεως & Αργυροκάστρου

λοντας να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση περιόδευε από χωριό σε χωριό για να πείσει τον κόσμο να διατηρήσει τις παραδόσεις και την θρησκεία του.

Το 1711, λίγους μήνες πριν τον θάνατό του, παραιτείται από τα ιερατικά καθήκοντα και γίνεται μοναχός για να αποδοθεί αποκλειστικά στο κηρυκτικό και ιεραποστολικό του έργο. Λόγω το χαρακτήρα του ήταν ιδιαίτερα σεβαστός ακόμη και από τους μουσουλμάνους, λόγω του χαρακτήρα και του ήθους του. Μαρτυρείται μάλιστα η περίπτωση μιας νεαρής μουσουλμάνας, που απειλησμένη προσέφυγε στον Άγιο, αδυνατώντας να βρει το κεντημένο με χρυσά φθουριά φέσι της. Εκείνος προσευχήθηκε θερμά και της αποκάλυψε ότι το φέσι της βρισκόταν στην φωλιά ενός πελαργού, υποδεικνύοντας μάλιστα το ακριβές σημείο, όπου λίγο αργότερα το βρήκε ευγνωμονώντας τον Άγιο.

Ένα ακόμη θαύμα του Αγίου μαρτυρούν οι ιστορικές πηγές και οι προφορικές μαρτυρίες. Τη Μονή του Αγίου Αθανασίου επισκέφτηκε ένας διαβάτης, στον οποίο οι μοναχοί διηγήθηκαν κάποιο θαύμα. Στη διήγηση ήταν παρών και ο Άγιος Σοφιανός, που άκουγε προσεκτικά. Ο δια-

βάτης αρχικά φάνηκε δύσπιστος στη διήγηση των μοναχών και κατόπιν εξέφρασε έντονα την απιστία του. Τότε ο Άγιος σηκώθηκε και διέταξε ένα νεαρό καλογέρι να πάρει από το τζάκι τρία κομμάτια ξύλου κερασιάς, που καίγονταν. Ζήτησε από τον ξένο και άπιστο διαβάτη και τον καλόγερο να τον ακολουθήσουν στην αυλή και, παίρνοντας την αξίνα, φύτεψε τα καμένα τρία κομμάτια ξύλου λέγοντας στο διαβάτη ότι αυτά θα ανθίσουν και θα καρποφορήσουν μέχρι επόμενη άνοιξη, για να του δείξει ο Θεός έμπρακτα ότι η διήγηση των μοναχών για το αναφερόμενο θαύμα ήταν πέρα για πέρα αληθινή. Και με τις προσευχές του Αγίου το θαύμα έγινε. Τα καμένα ξύλα έπιασαν ρίζες, έβγαλαν φύλλα και καρπούς, όπως εκείνος είχε προβλέψει. Βρίσκονται ακόμη και στις μέρες μας στον περίβολο της Ιεράς Μονής, που σήμερα φέρει πλέον και το όνομα του Αγίου και ονομάζεται Μονή Αγίων Αθανασίου και Σοφιανού.

Παρόλο που δεν έχει ανακηρυχθεί Άγιος από την εκκλησία, στην πατρίδα του την Πολύτσιανη τιμάται με μεγάλες θρησκευτικές τιμές εφάμιλλες Αγίου. Ο Σοφιανός θεωρείται ο πρόδρομος του Κοσμά του Αιτωλού στην ευρύτερη περιοχή της Βορείου Ηπείρου. Ο Άγιος Σοφιανός κοιμήθηκε στις 26 Νοεμβρίου του 1711. Η τιμία του κάρα καθώς και τα ιερά του λείψανα φυλάσσονται σε περίεχνες θήκες, τα οποία από την Μονή του Οσίου μεταφέρθηκαν για λόγους ασφαλείας από τον ευλαβέστατο ιερέα του χωριού π. Ευθύμιο Καθαμά και τους κατοίκους του στο κεντρικό ιερό Ναό των Ταξιαρχών της Πολύτσανης, όπου μέχρι σήμερα φυλάσσονται για αγιασμό και ευλογία.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτήκιον
Ιεραρχίας κεχρισμένος τω μύρω, Αρχιερέυς περιφανής ανεδείχθης πάσι Χριστού θερμών Ενθεώτατος, καί σοφώς εποίμανας τόν λαόν του Κυρίου, Σοφιανέ Όσιε, διά λόγων καί Έργων_ καί νυν δυσώπει πάντοτε Χριστόν, ελεηνήναι τούς σέ μακαρίζοντας.

Μεγαλυνάριον

Της Δρυϊνουπόλεως Ιερός ποιμήν Ανεδείχθης, ως των πάλη Ιεραρχών μιμητής εν πάσι, Σοφιανέ παμμάκαρ, Ενθέοις προτερήμασι σεμνυνόμενος.

Η «Διόρθωση» του Ευαγγελίου: Όταν το αξίωμα κοστολογείται και η διακονία γίνεται επάγγελμα

Στο μνημειώδες κεφάλαιο «Ο Μέγας Ιεροεξεταστής» του βιβλίου Αδελφοί Καραμάζοβ, ο Φιόντορ Ντοστογιέφσκι φέρνει αντιμετώπους δύο κόσμους: τον σωπηλό, επιστρέψαντα Χριστό και τον εκπρόσωπο της εκκλησιαστικής εξουσίας που κυβερνά στο όνομά Του.

Εκεί, ο Ιεροεξεταστής διατυπώνει μια από τις πιο συγκαλονιστικές ομολογίες στην ιστορία της λογοτεχνίας. Υποστηρίζει ότι η επίσημη Εκκλησία διόρθωσε το έργο του Χριστού. Ότι αντικατέστησε τη δύσκολη ελευθερία του Ευαγγελίου με την ασφάλεια, το μυστήριο και την εξουσία. Ότι προτίμησε να προσφέρει στους ανθρώπους βεβαιότητες αντί για την ευθύνη της πνευματικής επιλογής.

Η σημερινή συζήτηση γύρω από τις σημαντικές αυξήσεις στις αποδοχές των ανώτατων ιεραρχών επαναφέρει, αναπόφευκτα, αυτό το παλιό φιλοσοφικό ερώτημα. Πού τελειώνει η διακονία και πού αρχίζει η επαγγελματική αντίληψη του εκκλησιαστικού λειτουργήματος;

Ασφαλώς, όσοι υποστηρίζουν τις αυξήσεις προβάλλουν επιχειρήματα που δεν μπορούν να αγνοηθούν. Οι Μητροπολίτες διοικούν μεγάλους οργανισμούς, διαχειρίζονται σημαντικές ευθύνες και καλούνται να ανταποκριθούν σε σύνθετες διοικητικές απαιτήσεις. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η αμοιβή τους παρουσιάζεται ως ζήτημα θεσμικής δικαιοσύνης και αναγνώρισης της ευθύνης που αναλαμβάνουν.

Ωστόσο, ακριβώς εδώ αναδύεται και ένας βαθύτερος προβληματισμός .

Η λογική της μισθολογικής αναβάθμισης στηρίζεται αναγκαστικά σε μια κοσμική αξιολόγηση του αξιώματος; Όσο υψηλότερη η θέση, τόσο μεγαλύτερη η αμοιβή; Όσο βαρύτερη η ευθύνη, τόσο υψηλότερο το οικονομικό αντίκρισμα;

Η λογική αυτή είναι απολύτως κατανοητή για ένα κράτος, μια επιχείρηση ή έναν δημόσιο οργανισμό. Είναι όμως εξίσου συμβατή με το πνεύμα του Ευαγγελίου;

Ο Ντοστογιέφσκι θα αναγνώριζε εδώ τον

πρώτο πειρασμό της ερήμου: τον πειρασμό του άρτου. Τη στιγμή κατά την οποία η υλική ασφάλεια διεκδικεί προτεραιότητα απέναντι στην πνευματική μαρτυρία.

Το πρόβλημα δεν είναι το ύψος ενός μισθού καθώς το ουσιαστικό ερώτημα είναι ποιο πρότυπο προβάλλεται ως ιδανικό.

Η πρώτη Εκκλησία οικοδομήθηκε πάνω στην ακτημοσύνη, την αυταπάτη και την εθελούσια απλότητα. Η ισχύς της δεν προερχόταν από τα προνόμια των ηγετών της αλλά από το παράδειγμά τους.

Όταν, αντίθετα, το εκκλησιαστικό αξίωμα συνδέεται όλο και περισσότερο με οικονομικά κριτήρια, η πνευματική ηγεσία κινδυνεύει να εκλαμβάνεται ως μία ακόμη μορφή θεσμικής εξουσίας. Και τότε η γλώσσα της θυσίας αρχίζει να συγχέεται με τη γλώσσα της διοίκησης.

Απέναντι σε όλα αυτά τα λογικά επιχειρήματα, ο Ντοστογιέφσκι τοποθετεί τη σωπή του Χριστού.

Στο τέλος της παραβολής, ο Χριστός δεν αντιπαραθέτει επιχειρήματα στον Ιεροεξεταστή. Δεν συντρίβει τη λογική του. Δεν επιχειρεί να αποδείξει ότι έχει δίκιο.

Τον φιλά.

Το φιλί αυτό είναι μια υπενθύμιση ότι υπάρχουν αξίες που δεν μετρώνται, δεν κοστολογούνται και δεν αποτιμώνται σε χρήμα. Είναι η υπενθύμιση μιας αγάπης που προσφέρεται χωρίς αντάλλαγμα και μιας θυσίας που δεν ζητά ανταμοιβή.

Ίσως, λοιπόν, η πραγματική συζήτηση να μην αφορά τα χρήματα καθαυτά. Ίσως να αφορά το ποια εικόνα Εκκλησίας θέλουμε να βλέπουμε να αναδύεται μέσα από τέτοιες αποφάσεις.

Διότι κάθε εποχή καλείται να απαντήσει ξανά στο ερώτημα που έθεσε ο Ντοστογιέφσκι: θα ακολουθήσει την απαιτητική ελευθερία του Ευαγγελίου ή την ασφάλεια της θεσμικής ισχύος;

Και τότε το ερώτημα δεν απευθύνεται μόνο στους ιεράρχες. Απευθύνεται σε όλους μας.

Αργύρης Μάντης

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Σας γνωρίζουμε ότι ο Τραπεζικός λογαριασμός της Αδελφότητάς μας, για όσους έχουν βιβλιάριο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος είναι: 16700933191.

Για όλους όσοι έχουν σε άλλες τράπεζες λογαριασμό είναι: IBAN: GR6701101670000016700933191

Ο Βασίλης Κώστας έφερε την Ήπειρο στην καρδιά της Αθήνας

Ο λαουτίστας και συνθέτης Βασίλης Κώστας μιλά στο NEWS 24/7 με αφορμή την «απόβαση» της Ηπειρώτικης μουσικής στο Ηρώδειο στις 9 Ιουνίου

Μοιρολόγια σπαρακτικά, χοροί που "αναπνέουν" σαν την ίδια τη γη, αυτοσχεδιασμοί που καθηλώνουν, Η μουσική της Ηπείρου δεν ακούγεται απλώς, σε διαπερνά. Ενώνει σώμα και μνήμη, ανθρώπους και τόπους, το τότε με το τώρα.

Στις 9 Ιουνίου, αυτή η βαθιά, σχεδόν τελετουργική μουσική παράδοση κατεβαίνει στο Ηρώδειο. Κάτω από τη σκιά της Ακρόπολης, το ρωμαϊκό ωδείο γεμίζει με τους ήχους του λαούτου και του κλαρίνου, σε μια βραδιά που φέρνει αιώνες ιστορίας στο παρόν.

Κεντρικό πρόσωπο της συναυλίας είναι ο Βασίλης Κώστας – λαουτίστας, συνθέτης και παιδαγωγός, ένας από τους πιο ξεχωριστούς εκπροσώπους της νέας γενιάς της ελληνικής μουσικής σκηνής. Πρόσφατα υποψήφιος για Grammy, μαθητής και συνεργάτης του εμβληματικού Πετροπούκα Χαλκιά, κουβαλά την ηπειρώτικη παράδοση πολύ πέρα από τα σύνορα της Ελλάδας, χωρίς να χάνει ούτε ίχνος από την αυθεντικότητά της.

Με σπουδές στο Berklee College of Music, συνεργασίες με σημαντικές μορφές της διεθνούς τζαζ σκηνής, και εμφανίσεις σε εμβληματικούς χώρους και φεστιβάλ, από το Carnegie Hall μέχρι το Montreal Jazz Festival, η πορεία του έχει ήδη αναγνωριστεί διεθνώς: τιμήθηκε με το βραβείο Forty Under 40 του Greek America Foundation στη Νέα Υόρκη, ενώ η πολιτεία της Μασαχουσέτης του απένειμε το Artist Fellowship in the Traditional Arts για τη συμβολή του στη διάδοση της ηπειρώτικης μουσικής στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στη συναυλία της 9ης Ιουνίου αυτό που θα μείνει είναι ο ήχος: βαθύς, δωρικός, ανθρώπινος. Η Ήπειρος όπως κουβαλιέται από γενιά σε γενιά – και όμως συνεχίζει να συγκινεί.

Γονατίζουν και ζητούν ικετευτικά από το κλαρίνο να παίξει στα αυτιά τους.

Χαρμολύπη. Θρέφεται η ψυχή με ήχους. Οι δρασκελιές τους μακρόσυρτες, αργές και δυνατές. Εκεί ο χορός δεν έχει βήματα, μόνο πατήματα στον τόπο [...]

Μουσική από την Ήπειρο, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων.

Ο Βασίλης Κώστας αναφέρει στο NEWS 24/7 τι σημαίνει για αυτόν να παρουσιάζει την ηπειρώτικη μουσική στο Ηρώδειο, έναν χώρο με τόσο ισχυρό συμβολισμό: "Το Ηρώδειο είναι ένας χώρος με τεράστιο συμβολικό και ιστορικό βάρος, οπότε το να παρουσιάζεται εκεί η ηπειρώτικη μουσική έχει ιδιαίτερη σημασία για μένα. Δεν το βλέπω ως μια προσωπική στιγμή μονάχα, αλλά κυρίως ως μια ουσιαστική ευκαιρία να ακουστεί αυτή η μουσική σε έναν χώρο που συνδέεται διαχρονικά με τον πολιτισμό και τη συλλογική μνήμη.

Η ηπειρώτικη μουσική κουβαλά μια βαθιά αλήθεια και πιστεύω ότι μπορεί να σταθεί απόλυτα φυσικά σε μια τέτοια σκηνή, χωρίς να χάσει τον χαρακτήρα και την ουσία της".

Ο ίδιος ζει και διδάσκει στις ΗΠΑ. Πώς επηρεάζει αυτό τον τρόπο που βλέπει την ελληνική παράδοση;

"Η ζωή και η διδασκαλία στις ΗΠΑ με βοήθησαν να δω την ελληνική παράδοση με μεγαλύτερη καθαρότητα και συνειδηση. Όταν βρίσκεσαι μακριά από τον τόπο σου, αρχίζεις να καταλαβαίνεις βαθύτερα τι κουβαλάς μέσα σου και τι σημαίνει πραγματικά αυτή η μουσική, όχι μόνο για εμένα αλλά και για τις κοινότητες και τους ανθρώπους που τη διατήρησαν ζωντανή μέσα στον χρόνο.

Παράλληλα, η επαφή με μουσικούς και καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο με βοήθησε να δω την ηπειρώτικη μουσική όχι μόνο ως κάτι τοπικό ή ελληνικό, αλλά ως μια μουσική με παγκόσμια καλλιτεχνική αξία και δυνατότητα ουσιαστικής επικοινωνίας" αναφέρει.

Στις 9 Ιουνίου, ο Βασίλης Κώστας φέρνει επί σκηνής την αορά,

ζωντανή και αυθεντική ενέργεια της ηπειρώτικης μουσικής, συνδυάζοντας παράδοση και καινοτομία, γνώση και αυθορμητισμό, με έναν τρόπο που δεν αφήνει κανέναν θεατή αδιάφορο. Πώς όμως ισορροπεί ανάμεσα στην αυθεντικότητα της παράδοσης και στη σύγχρονη καλλιτεχνική προσέγγιση;

"Για μένα η παράδοση δεν είναι κάτι στατικό ή μουσειακό. Όσο περισσότερο τη μελετάς συστηματικά και σε βάθος, τόσο περισσότερο ανακαλύπτεις τον πλούτο της και καταλαβαίνεις ότι πρόκειται για έναν ζωντανό οργανισμό που συνεχίζει να εξελίσσεται μέσα στον χρόνο.

Η αυθεντικότητά της βρίσκεται στη βαθιά κατανόηση της αισθητικής, της λειτουργίας και της αλήθειας του κουβαλά. Υπό αυτό το πρίσμα, μπορεί να υπάρξει και σύγχρονη δημιουργία μέσα από νέες και αυθεντικές συνθέσεις που αξιοποιούν τα μουσικά εργαλεία, την αισθητική και την ελευθερία που προσφέρει η βαθιά γνώση της παράδοσης.

Αυτό προσπαθώ να κάνω τόσο μέσα από τις προσωπικές μου συνθέσεις και τον αυτοσχεδιασμό, όσο και μέσα από τις δυνατότητες και τις πλεονεχίες που δημιουργούν οι διεθνείς συνεργασίες" απαντά.

Η παρακαταθήκη του Πετροπούκα Χαλκιά βρίσκεται στον πυρήνα της παράστασης. Άλλωστε ο Βασίλης Κώστας ήταν μαθητής και συνεργάτης του. Για αυτό και αναφέρει: "η σχέση μου με τον Πετροπούκα Χαλκιά υπήρξε καθοριστική τόσο μουσικά όσο και ανθρώπινα. Το σημαντικότερο μάθημα από εκείνον δεν ήταν μόνο η μουσική γνώση, αλλά ο τρόπος με τον οποίο αντιμετώπιζε τη μουσική και τους ανθρώπους γύρω του. Με έμαθε, με τον δικό του τρόπο, να έχω την αυτοπεποίθηση ότι μπορώ να φτάσω μουσικά στόχους που αρχικά θεωρούσα ακατόρθωτους.

Μέσα από τη συνύπαρξη και τη συνεργασία μας κατάλαβα, επίσης, πόσο βαθιά πρέπει να γνωρίσεις και να μελετήσεις μια παράδοση, ώστε να έρθει οργανικά και η πραγματική ελευθερία στην έκφραση μέσα στα πλαίσια της. Από την πλευρά του υπήρχε πάντοτε γενναίοδωρία, ενώ η σχέση μας βασιζόταν πάντα στην εμπιστοσύνη και σε μια βαθιά αγάπη. Όλες οι εμπειρίες, τα λόγια και τα διδάγματά του με επηρεάζουν μέχρι σήμερα τόσο ως μουσικό όσο και ως άνθρωπο".

Το Επίλεκτο Ηπειρωτικό Ensemble, ένα εικοσαμελές σύνολο νέων μουσικών από όλη την Ελλάδα, μεταφέρει στον χώρο του Ηρώδειου τη μαγεία των παραδοσιακών σκοπών με μια φρεσκάδα και έναν αυτοσχεδιαστικό ρυθμό που μαγνητίζει. Τι φέρνουν οι νεότερες γενιές στην ηπειρώτικη μουσική σήμερα;

"Αυτό που με ενδιαφέρει περισσότερο είναι ότι δημιουργείται ένας πραγματικός χώρος συνάντησης, όπου νέοι μουσικοί από διαφορετικά μέρη της Ελλάδας έρχονται σε επαφή σε εβδομαδιαία βάση με την ηπειρώτικη μουσική, αλλά και γενικότερα με την ελληνική παραδοσιακή μουσική, σε βάθος και ουσιαστικά μεταξύ τους.

Η νέα γενιά στην Ελλάδα έχει πολύ ταλέντο, αλλά και μεγάλη όρεξη για συστηματική μελέτη των μουσικών μας παραδόσεων και του υλικού που άφησαν οι παλαιότεροι μεγάλοι μουσικοί. Υπάρχει ανάγκη για ουσιαστική σύνδεση με την παράδοση, αλλά ταυτόχρονα και ανάγκη για προσωπική έκφραση μέσα σε αυτό το πλαίσιο. Νομίζω ότι αυτό είναι πολύ υγιές και απαραίτητο για να παραμείνει η μουσική ζωντανή" αναφέρει ο Βασίλης Κώστας.

Η ηπειρώτικη μουσική μπορεί να «μιλήσει» σε ένα διεθνές κοινό πέρα από το ελληνικό πλαίσιο; "Το πιστεύω βαθιά, γιατί το έχω δει να συμβαίνει πολλές φορές τα τελευταία χρόνια σε συναυλίες και

εκπαιδευτικά προγράμματα στο εξωτερικό. Η ηπειρώτικη μουσική έχει ισχυρά μελωδικά στοιχεία, αυτοσχεδιασμό και ένα ιδιαίτερο ρίσκο στην εκτέλεση, χαρακτηριστικά που μπορούν να αγγίξουν ανθρώπους ανεξάρτητα από την πολιτισμική τους εμπειρία ή καταγωγή.

Νομίζω ότι αυτό που τη διατηρεί ζωντανή είναι ακριβώς η αλήθεια και η αμεσότητα της. Δεν προσπαθεί να εντυπωσιάσει, αλλά να επικοινωνήσει με έναν πολύ ουσιαστικό και ανθρώπινο τρόπο" απαντά.

Μόλις κυκλοφόρησε η πρώτη δισκογραφική δουλειά του Βασίλη Κώστα, το "LÉNA". Ο ίδιος αναφέρει πως "το "LÉNA" είναι η πιο προσωπική δουλειά που έχω παρουσιάσει μέχρι σήμερα και είναι αφιερωμένη στη μνήμη της μητέρας μου. Οι συνθέσεις γεννήθηκαν μέσα από προσωπικά βιώματα, σχέσεις και ανθρώπους που σημάδεψαν τη ζωή μου.

Ο στόχος μου ήταν ο δίσκος να λειτουργεί σαν μια συλλογή πραγματικών ιστοριών, που ενώ έχουν πολύ προσωπική αφετηρία και μπορούν ταυτόχρονα να δημιουργήσουν χώρο για τα συναισθήματα και τις μνήμες των ανθρώπων που τον ακούν. Μουσικά, ο δίσκος κινείται ανάμεσα στην ελληνική παράδοση, τον αυτοσχεδιασμό και τη σύγχρονη δημιουργία, με έναν τρόπο που προέκυψε πολύ φυσικά μέσα από την προσωπική μου πορεία".

ΕΠΙΛΕΚΤΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ENSEMBLE – ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

Το αφιέρωμα «Ήπειρος» αποτελεί μια μουσική συνάντηση μνήμης και συνέχειας, αφιερωμένη στη βαθιά παράδοση της ηπειρώτικης μουσικής και στην αταλάντευτη πορεία της μέσα στον χρόνο. Στο κέντρο της παράστασης βρίσκεται η παρακαταθήκη του αείμνηστου Πετροπούκα Χαλκιά, ως σημείο αναφοράς για τον τρόπο με τον οποίο η μουσική της Ηπείρου μεταδίδεται, εξελίσσεται και αποκτά νέα πνοή μέσα από τις επόμενες γενιές.

Υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του λαουτίστα, λέκτορα στο Hellenic College Holy Cross των ΗΠΑ και υποψηφίου για βραβείο Grammy Βασίλη Κώστα –του οποίου η δεκαετής μαθητεία και συνεργασία δίπλα στον Πετροπούκα Χαλκιά διαμόρφωσε έναν πολύτιμο πυρήνα γνώσης και αισθητικής– το υλικό αυτό βρίσκει σήμερα νέα έκφραση μέσα από το Επίλεκτο Ηπειρωτικό Ensemble, τη βασική ορχήστρα της παράστασης. Το εικοσαμελές σύνολο νέων μουσικών από όλη την Ελλάδα, με έδρα τα Ιωάννινα, φέρνει επί σκηνής έναν δημιουργικό διάλογο ανάμεσα στην αυθεντική ερμηνεία των παραδοσιακών σκοπών και σε νέες εννοχρηστικές προσεγγίσεις, διατηρώντας τον χαρακτήρα του ηπειρώτικου ιδιώματος και προτείνοντας μια σύγχρονη καλλιτεχνική ματιά πάνω στην πλούσια μουσική κληρονομιά της περιοχής.

Στην παράσταση συμμετέχουν ως καλεσμένοι οι μουσικοί Κώστας Τζίμας (τραγουδι), Αντώνης Κυρίτσης (τραγουδι) και Πέτρος Χαλκιάς (κλαρίνο), μορφές που συνδέονται ουσιαστικά με την ηπειρώτικη παράδοση και εμφανίζονται σε επιλεγμένα κομμάτια, ενισχύοντας με τη δική τους παρουσία τον διαγενεακό χαρακτήρα του αφιερώματος.

Η συνύπαρξη μουσικών από διαφορετικές γενιές δημιουργεί έναν χώρο όπου η μνήμη λειτουργεί ως άμεση εμπειρία και όχι ως απλή αναπαράσταση. Η συναυλία προσεγγίζει την ηπειρώτικη μουσική ως εύπλαστη καλλιτεχνική γλώσσα που συνεχίζει να εξελίσσεται μέσα από τη συλλογική πράξη και την προσωπική έκφραση.

Το Επίλεκτο Ηπειρωτικό Ensemble λειτουργεί υπό την αιγίδα και την υποστήριξη της Ιεράς Μητρόπολης Ιωαννίνων και του φιλανθρωπικού οργανισμού «Αποστολή» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

Ο Δήμος Πωγωνίου
Η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων
Επαρχίας Πωγωνίου Ηπείρου
 σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου
"Ο μονόλογος του Δρίνου"
 της κας Αρτέμιδος Βαυμρούλη
 που θα γίνει στην αίθουσα του Αρρεναγώνιου Βήσσης Πωγωνίου
 στις 18 Αυγούστου 2026, 11:30 το πρωί.

Το βιβλίο θα προλογήσει:
 Η αμόμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης
 κυρία Ευφροσύνη Τόρα
 Αποσπάσματα από το βιβλίο θα διαβάσει η Πρόεδρος της
 Ομοσπονδίας Πωγωνίου, κυρία Λαυρία Θεοδωρίδη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΖΟΓΚΑΣ
ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ
 Διευθυντής Γ' Πνευμονολογικής Κλινικής
 Ερρίκος Ντυνάν H.C.

📍 Ιατρείο: Πατισίων 339Α
☎ 210 2111938 ☑ 6977 468 592
 Τηλ. Νοσοκομείου: 210 6972140
 ✉ nikolaostzogas@yahoo.com

ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟ | ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΕΙΣ ΡΟΥΧΩΝ
ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ | ΠΑΡΑΔΟΣΗ & ΦΥΛΑΞΗ ΡΟΥΧΩΝ

Αλεξάνδρα Νίττα

📍 Λ. Δημοκρατίας 18, Πεύκη
 ☎ 210 8023869
 ✉ bostoncleanersalex2@gmail.com
 🌐 www.bostoncleaners.gr

Ένα Βησσανιώτικο Μαγαζί Στην Πεύκη. Στην οικογένεια Νίττα τους ευχόμεθα καλές Δουλιές

Δρ. Ευάγγελος Β. Γκόγκας
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Digital Dental Art

Κορίνθου 287 & Πλατεία Γεωργίου, 26 221 Πάτρα
www.gkogkasdigitaldental.com

ΤΖΟΥΡΛΑΚΟΣ News
 www.tzourlakos.com

Η Ηπειρώτικη Ιστοσελίδα!!!

Την εφημερίδα μας μπορείτε να τη διαβάσετε και στην ιστοσελίδα www.tzourlakos.com

Ιωάννης Χρ. Κόντης M.D, PhD, F.R.C.S, F.A.C.S
 Χειρουργός
 Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Β' Χειρουργική Κλινική
 Αρτεμίου Νοσοκομείο
 Βασ. Σοφίας 76
 115 25 Αθήνα

Τηλ: 210 72.86.382
 Fax: 210 72.86.171
 Κιν: 694-0246387
 e-mail: jkontis@med.uoa.gr

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΦΡΙΓΚΑ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΟΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
 Τ. ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΣ "Α. ΣΥΓΓΡΟΣ"

ΛΙΣΙΒΗΤΙΚΗ - ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΗ ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΚΡΥΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ LASER

ΚΟΡΑΗ & ΚΟΤΤΟΥ 28
14452 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ. Ιατρείου 210 2610882
 οπίως 210 6395824
 ΚΙΝ. 6977 239938

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΕΙΡ. ΦΛΩΡΟΣ MD
Παθολόγος Ογκολόγος – Στρατιωτικός Ιατρός Π.Ν.
 Διευθυντής Γ' Ογκολογική Κλινική Νοσοκομείου Metropolitan General
 Αν. Διευθυντής Ογκολογική Κλινική Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών
 T. Res.Fac. University of Pittsburgh Cancer Institute- USA
 Επιστημονικός Συνεργάτης Ιπποκράτειο Ίδρυμα Αθηνών

Μετεκπαιδευθείς στο University of Pittsburgh, Pennsylvania USA στην Ανοσολογική (Immunotherapy) και Εξοπτικευμένη (Personalized) Θεραπεία του καρκίνου.

Ιατρεία (κατόπιν ραντεβού):
 ΑΘΗΝΑ, Νοσοκομείο Metropolitan General, τηλ. 210 6502542 & 6974 465 626
 ΑΓΡΙΝΙΟ, Νίκια Ημιόλι 10 (3ος όροφος) τηλ. 6974 465 626
 Email: fanis_fl@yahoo.gr & tfloros@metropolitan-hospital.gr
 Website: www.theofanisflorosoncology.gr

Aggelos Gogas
Property Consultant

13, Diloou Street
 P.O. 144 52
 METAMORFOSIS
 ATHENS GREECE

TEL (+30)
 MOB (+30) 69 80 508 792
 EMAIL: a_nostos@otenet.gr
 www.nostosrealestate.gr

ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

Τη συγκεκριμένη εκδήλωση εμπνεύστηκε, ο μακαριστός Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως Σεβαστιανός, σε δύσκολους καιρούς την δεκαετία του 1980. Τότε τελούνταν τον Φεβρουάριο, με αφορμή την έναρξη του Αυτονομιακού Αγώνα στις 17 Φεβρουαρίου του 1914 και είχαν την ονομασία: «Τρίημερο πένθους και προσευχής» με ακολουθίες και εκδηλώσεις σε όλη την μητρόπολη και κορύφωση στο Δελβινάκι, με Θεία Λειτουργία εδώ σε αυτό το ναό, ειρηνική πορεία εντός της κωμοπόλεως ως το ηρώο και εκδήλωση διαμαρτυρίας στο συνοριακό φυλάκιο της Κακαβιάς, απέναντι ακριβώς από τα χωριά που διαβίωσαν τα σκλαβωμένα τότε αδέρφια μας υπό το αθεϊστικό καθεστώς του Χότζα. Η επιλογή του Δελβινακίου δεν ήταν τυχαία, καθώς στο προαύλιο του ναού αναπαύεται μία μεγάλη μορφή της εκκλησιαστικής ιστορίας και ένας από τους πρωτεργάτες του αυτονομιακού αγώνος, ο μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως Βασίλειος Παπαχρήστου που κοιμήθηκε το 1936.

Στην πορεία του χρόνου ωστόσο οι περιστάσεις διαφοροποιήθηκαν με την πτώση του αθεϊστικού καθεστώτος. Η εκδήλωση ωστόσο συνεχίστηκε από τον διάδοχο του Σεβαστιανού στην μητρόπολη αλλά και στην προεδρία του ΠΑΣΥ-ΒΑ, π. Ανδρέα, για 2 λόγους. Πρώτον για να μην ξεχάσουμε τον αγώνα των Ηπειρωτών προγόνων μας αλλά και για να διεκδικούμε τα εθνικά και ανθρωπίνια δικαιώματα των Βορειοηπειρωτών αδελφών μας που δυστυχώς συνεχίζουν να παραβιάζονται, μολοντί πέρασαν 3,5 δεκαετίες «δημοκρατικής» διακυβέρνησης στην Αλβανία, όπως δείχνουν πέραν των άλλων, οι δολοφονίες του Αριστοτέλη Γκούμα στη Χειμάρρα το 2010 και του Κωνσταντίνου Κατσίφα στους Βουλιάρτες το 2018, αλλά και η σύλληψη του δημάρχου Χειμάρρας Φρέντυ Μπελέρη πριν λίγα χρόνια.

Οι σύλλογοί μας, είναι ευγνώμονες στον σημερινό μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης κ. Αλέξιο, τον διάδοχο του ιδρυτού μας, διότι μόλις ενημερώθηκε για το ιστορικό πλαίσιο της σημερινής εκδήλωσης, με πολλή προθυμία, χι μόνο έδωσε την άδεια για την τέλεση της αλλά μας διαβεβαίωσε ότι θα χοροστατήσει, λαμπρύνοντας την εκδήλωση με την παρουσία του και θέτοντάς την υπό την αιγίδα της Μητροπόλεως όπως ακριβώς τελείται εδώ και 45 χρόνια.

Κατά την Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία τελέστηκε μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των πρωτεργατών του Αυτονομιακού Αγώνος ενώ στη συνέχεια τρισάγιο και κατάθεση στεφάνου στον τάφο του Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως Βασιλείου. Ακολούθησε επίκαιρη σχετική ομιλία από εκπρόσωπο της ΣΦΕΒΑ στην παρακείμενη αίθουσα του Δήμου Πωγωνίου που προσφέρθηκε προφρόνως από την κοινότητα Δελβινακίου. Έγινε μία ιστορική αναδρομή στις συνθήκες κάτω από τις οποίες διεξήχθη ο Αγώνας το 1914 καθώς και τα διδάγματα που αποκομίζουμε για τη σημερινή εποχή.

Ο αγώνας της Αυτονομίας, αποτελεί ένα φωτεινό ορόσημο στην ιστορία της Ηπείρου. απέδειξε ότι οι Ηπειρώτες, φημιμένοι μέχρι τότε για την αγάπη τους στην παιδεία και τον πολιτισμό, όταν χρειάστηκε, έγιναν λιοντάρια στον αγώνα για την υπεράσπιση του τόπου τους. Δώσανε έτσι στην πατρίδα μας πέρα από μάρτυρες, Αγίους και ευεργέτες του Έθνους, μία σειρά από νέους αθάνατους ήρωες για τους οποίους είμαστε όλοι υπερήφανοι.

Ευχή όλων μας είναι ο Ελληνισμός σήμερα να διδαχθεί από τη σύμπτωση που απέδειξαν τότε οι Βορειοηπειρώτες αδελφοί μας αλλά και να αξιωθεί πολιτικής, στρατιωτικής, και εκκλησιαστικής ηγεσίας αντάξιας των κρίσιμων στιγμών που περνάει η πατρίδα. Γιατί στ' αλήθεια ο αγώνας των Βόρειων Ηπειρωτών πέτυχε το στόχο του για δύο κυρίως λόγους. Πρώτον γιατί ολόκληρο τον τελευταίο βοσκό και αγρότη μέχρι τον πιο πλούσιο έμπορο και από το μικρό μαθητή μέχρι τον κατάλευκο γέροντα, πήρε συνειδητά την απόφαση να ζή-

σει ελεύθερος ή να πεθάνει. Δεύτερον γιατί ευτύχησε ο αγώνας αυτός να έχει αξία ηγεσία, ηγεσία που αρνήθηκε την υποταγή στα ιταμά τελεσίγραφα των ξένων δυναστών, ηγεσία που προετοίμασε τον λαό για αντίσταση και υπεράσπιση της ελευθερίας του, ηγεσία που έδωσε πρώτη το παράδειγμα αυταπάρνησης και αυτοθυσίας. Ο αγώνας του Βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού πέτυχε το στόχο του τότε, ασχέτως αν ο Ελληνικός διχασμός και οι κοσμογονικές ανακατατάξεις στα Βαλκάνια μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο και την Μικρασιατική καταστροφή δεν επέτρεψαν την διατήρηση των κεκτημένων. Μας άφησε όμως ως παρακαταθήκη το πρωτόκολλο της Κέρκυρας ένα ισχυρότατο νομικό κείμενο που δεν έχει καταργηθεί ως σήμερα και το πιο σημαντικό έχει ως συμβαλλόμενους το Αλβανικό κράτος με τους ίδιους τους Βορειοηπειρώτες που δικαιούνται και πρέπει να ζητήσουν την εφαρμογή των διατάξεών του. Διατάξεις εξάλλου που εν πολλοίς καλύπτονται από τις σύγχρονες συμβάσεις - πλαίσια προστασίας των ανθρωπίνων, μειονοτικών και εθνικών δικαιώ-

ωμάτων, πού η ίδια η Αλβανία έχει υπογράψει.

Ας είναι αιωνία η μνήμη των πρωτεργατών του αυτονομιακού αγώνα και ας αποτελέσουν πυξίδα για όλους, σε όποια θέση βρίσκεται ο καθένας μας για να πράξουμε τό χρέος μας απέναντι στην πατρίδα!

112 χρόνια από το Πρωτόκολλο της Κέρκυρας

Την 17η Μαΐου του 1914 υπογράφηκε από τις Μεγάλες Δυνάμεις, την αντιπροσωπεία του νεοσύστατου αλβανικού κράτους και την αντιπροσωπεία της Αυτόνομου Βορείου Ηπείρου, στο νησί της Κέρκυρας, το Πρωτόκολλο που αναγνώριζε την αυτονομία της Βόρειας Ηπείρου μέσα στο αλβανικό κράτος, το δικαίωμα στους Έλληνες κατοίκους να έχουν δική τους διοίκηση, ελληνική εκπαίδευση, ελευθερία στη θρησκεία και στη γλώσσα καθώς και ίδρυση τοπικής χωροφυλακής και αυτοδιοίκησης.

Ένα Πρωτόκολλο που μπήκε στην ιστορία ως Πρωτόκολλο της Κέρκυρας. Ένα Πρωτόκολλο μεγάλης σημασίας διότι: Αναγνώριζε επίσημα τα δικαιώματα των Ελλήνων της Βόρειας Ηπείρου. Ήταν μια προσπάθεια να αποφευχθούν συγκρούσεις στην περιοχή. Αποτελεί μέχρι σήμερα ιστορικό σημείο αναφοράς στις ελληνοαλβανικές σχέσεις. Έδειξε ότι οι Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής αναγνώριζαν την ιδιαίτερη ταυτότητα της περιοχής.

Την 112η επέτειο της υπογραφής του Πρωτοκόλλου της Κέρκυρας υπενθύμισαν, την ημέρα αυτή, στο ηρωικό Δελβινάκι. Μετά την Θεία Λειτουργία, του Τυφλού, στον Καθεδρικό Ναό «Κοίμηση της Θεοτόκου» χοροστατούντος του Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης Σεβασμιωτάτου Αλεξίου, τελέστη επιμνημόσυνη δέηση, για τους πρωτεργάτες και όσους αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για την Αυτονομία της Βορείου Ηπείρου και γενικά στον αγώνα για τα δικαιώματα των Βορειοηπειρωτών. Στη συνέχεια τρισάγιο στον τάφο του αοιδίμου Βασιλείου, όπου κράτησαν ενός λεπτού σιγή και κατατέθηκε στεφάνι και εψάλλει ο Εθνικός μας Ύμνος.

Στην αίθουσα του Δημαρχείου Πωγωνίου, ο Πρόεδρος της ΣΦΕΒΑ Θεσσαλονίκης μίλησε για τις ιστορικές συνθήκες της ίδρυσης της Αυτόνομης περιοχής της Βορείου Ηπείρου, τον ρόλο και την σημασία της, μια εισήγηση που άφησε βαθιές εντυπώσεις στους παρευρισκόμενους.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Στον Ιερό Ναό Αγία Μαρίνας των Ιωαννίνων, έγινε ο γάμος του Χρήστου Χαρίση και της Αριστέας Φλαμουρτζόγλου. Ο γαμπρός Χρήστος έχει και Βησσανιώτικη καταγωγή, γιατί ο παππούς του Ηλίας Χαρίσης ήταν το γένος Βαϊ-

μάκη της μεγάλης αυτής οικογένειας της Βήσσας. Την όμορφη νύφη Αριστέα την snόδευσαν στον Ιερό Ναό οι γονείς της Ιορδάνης και Βικτωρία Φλαμουρτζόγλου και ένα μεγάλο πλήθος παραβρέθηκε και παρακολούθησε το όμορφο Μυστήριο της Ορθοδοξίας μας.

Τους πάντρεψαν οι φίλοι τους Χρήστος Αντωνίου και Ιωάννα Κυριαζή - Θεοδοσάτου. Οι καλεσμένοι συγγενείς και φίλοι τους ευχήθηκαν υγεία, αγάπη και ευτυχία.

Η Αδελφότητα στο ταιριαστό και όμορφο νεανικό ζευγάρι του Χρήστου και της Αριστέας εύχεται "βίο ανθοσπαρτο" να είναι πάντα αγαπημένοι, να έχουν υγεία και να τους βλέπουν ευτυχισμένους οι γονείς τους Θανάσης Χαρίσης και Κατερίνα Χαρίση - Διονυσίου και Ιορδάνης Φλαμουρτζόγλου και Βικτωρία Φλαμουρτζόγλου - Χατζηνικολάου.

Μετά το τέλος της στέψης ακολούθησε δεξίωση στις πολτελείς αόθουσες του "Χήτος Luxury Hall" στην Μεταμόρφωση Ιωαννίνων όπου το γλέντι κράτησε μέχρι πρωίας.

Το Βησσανιωτάκι Αλέξανδρος Παπαθανασίου, εγγονός της Ελένης Παπαθανασίου - Βαϊμάκη και του αξεχαστου Βύρωνα Παπαθανασίου, μαθητής Αετάρειου του Γενικού Λυκείου της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής της Θεσσαλονίκης, συμμετείχε στην Ολυμπιάδα Αστρονομίας και Αστροφυσικής Νέων στην Ρουμανία εκπροσωπώντας την Ελλάδα και επέστρεψε με το χάλκινο μετάλλιο στο στήθος του. Να τον χαίρονται οι γονείς του και η αγαυιά Ελένη, να τον καμαρώνουν πάντα. Εμείς του ευχόμεθα καλή υγεία, να είναι τυχερός και να έχει πάντα επιτυχίες στις σπουδές του.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Σ. ΜΑΤΑΚΙΑΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
e-mail: pmatakia@otenet.gr
Μελέτες-Επιβλέψεις-Κατασκευές
Ανακαινίσεις-Εκτιμήσεις
Γούναρη 229 & Ποσειδώνος 35, Τ.Κ. 16674, Γλυφάδα
Τηλ./Fax: 210 9602624, Κιν.: 6937 115718

ΛΑΜΠΡΟΣ Γ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ
ΤΗΛ. 6944997499
E-mail: vlachiotis@gmail.com
ΕΞΥΠΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ - ΚΑΜΕΡΕΣ
ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ
SMART HOME

Μαριάννα Αρλέτου
Ψυχολόγος / Msc Κλινικής Ψυχικής Υγείας
28ης Οκτωβρίου 6, 3ος όροφος, Ιωάννινα
6983031009 / arletoupsy@gmail.com

INSURANCE
DEFENDER AGENCY
ΧΑΝΔΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
Ασφαλιστικός Σύμβουλος
Πρωτοεπιάδου 119 Ίλιον, 1613122
Τηλ: 210 2637446, Fax: 210 2627766, Κιν: 6972 909 651
www.insurancedefender.gr e-mail: dhandanos@gmail.com

Athens Bariatric
Ευάγγελος Ν. Χανδάνος, M.D., Ph.D.
Λαπαροσκοπικός Βαριατρικός Χειρουργός
www.athensbariatric.com
Α. Αλεξάνδρου 6
Αθήνα 106 82
chandanos@athensbariatric.com
Τ 210-88 26 990
Κ 6938-278 563
Φ 210-88 26 921

Θωμάς Ζ. Πότσης
Ειδικός Καρδιολόγος
Υπέρταση καρδιάς • Δοκιμασία κόπωσης
Holter ρυθμού & πίεσης • Ρύθμιση υπέρτασης & λιπιδίων
Ζωσιμάδων & Σίνα 1
Ιωάννινα 454 44
Τηλ.: 26510 76980
Κιν.: 69740 75208

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΦ/ ΤΣΕΛΙΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΕΒΡΟΥ 4, ΑΘΗΝΑ 116 35
Τηλ.: 210 3622583, Κιν.: 6973 773850,
e mail: haris.tselios@otenet.gr

«Είναι άθλιο άθλημα το μπαξίσι»

Μια συγκλονιστική συνέντευξη του καθηγητή του Ε.Μ.Π., Θεοδόση Τάσιου

Για τις σκληρές αλήθειες στην κοινωνία, την πολιτική, τα πανεπιστήμια, τη χρεοκοπία, τους πολιτικούς, τις δημοσκοπήσεις, το δημόσιο, τη διαφθορά, το "λάδωμα". Αλλά πάνω απ' όλα για τη μυθική βιβλιοθήκη του. Ο Όλιμπος της διανόησης μου άνοιξε το φιλόξενο γραφείο του και όταν τέλειωσε η συζήτηση έφυγα πλούσιος σε συναισθήματα. Είμαι ευγνώμων που τον γνώρισα και με εμπιστευτηκε. Και εκμυστηρεύομαι πως ένωσα τόσο "γέρος" μπροστά σε ένα νέο μυαλό 88 ετών. Η συντριπτική δύναμη του μυαλού του Καθηγητή Τάσιου με "ισοπέδωσε". Ο κορυφαίος των κορυφαίων διανοητών ανοίγει νέους δρόμους σκέψης. Σαν "ερπουσιόφορο" σε μία άνυδρη γη ευτέλειας. Δεν θα πιστέψω ποτέ – το εννοώ – ότι μίλησα με αυτόν τον κολλοσιαίο Έλληνα. Του είμαι ευγνώμων, μου υποσχέθηκε ότι θα τα ξαναπούμε. Γιατί έχω να τον ρωτήσω τόσα πολλά. Τι να προλάβω σε μία ώρα...

– *Να ξεκινήσουμε κ. Καθηγητά με μία υπέροχη λέξη που έμαθα χάρη στο τελευταίο σας βιβλίο «Ας αναστοχασθούμε εαυτούς και αλλήλους», που είναι ο κύκλος των δέκα διαλέξεών σας παισιότερα στο Megaron plus. Η λέξη στερρός.*

– Ο εργατικός άνθρωπος είναι ο στερρός. Ξέρετε, οι λέξεις τριβονται, φορτίζονται και στο τέλος κατατούν ανέφραστες. Γι αυτό χρειάζονται ένα ζωντάνεμα καμιά φορά. Η φυσική «δεξαμενή» για να το κάνουν αυτό, είναι όλες οι μορφές της ελληνικής γλώσσας. Πας λοιπόν σε μία παισιότερη μορφή ή πας σε έναν δημοτικό όρο, το κάνω πολύ συχνά, κι έτσι με αυτή τη διαποίκιση γίνεται οξύτερη η σαφήνεια με την οποία προβάλλεται η έννοια. Ωραία βλέπω, φιλοσοφικός ξεκίνησας...

– *Οκνηρός, λοιπόν, ο εργατικός. Οι Έλληνες είμαστε εργατικοί;*

– Είμαστε εργατικοί, δεν είμαστε αποδοτικοί. Πιθανώς δεν είμαστε αρκετά μεθοδικοί. Ίσως να μην πιστεύουμε και στη σημασία της εργασίας καθαυτή. Ωστόσο, είναι ανακριβές αυτό που λένε, ότι είμαστε τεμπέληδες.

– *Από τα Πανεπιστήμια βγαίνουν οι αυριανοί εργατικοί πολίτες. Οι εικόνες που βλέπουμε διαχρονικά στα Πανεπιστήμια βοηθούν σε αυτή την κατεύθυνση;*

– Ο χώρος του Πανεπιστημίου έχει να κάνει με μια πολύ συγκεκριμένη δουλειά, να πάρει η ευχή! Αυτό είναι που «μου τη δίνει» σχεδόν 40 χρόνια τώρα. Πρέπει να πάρει τα παιδιά που πέρασαν τη γενική Παιδεία, άρα διαμόρφωσαν τον χαρακτήρα τους (μην μου πούνε τώρα ότι τα παιδιά 19 ετών πρέπει να διαμορφώσουν χαρακτήρα) γιατί ακούγονται και τέτοιες κοιταμάρες. Και τώρα πρέπει να γίνουν γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, δάσκαλοι, φιλόσοφοι. Υπάρχουν συγκεκριμένα λειτουργήματα τα οποία πρέπει να υπηρετήσουν.

– *Τι περιμένει ο ελληνικός λαός;*

– Ο ελληνικός λαός περιμένει την καινοτομία, η οποία θα παραχθεί από την καινούργια έρευνα και δουλειά, προκειμένου να φάει ψωμί και να θρέψει τα παιδιά του. Όλες αυτές οι οπουδίες δουλειές θα πρέπει να γίνουν στα Πανεπιστήμια. Δεν μπορούν να γίνουν αλλού. Η πολιτική επανάσταση να γίνει έξω απ' τα Πανεπιστήμια. Αντιθέτως, το «1-1-4», το «πάρμε παιδιά παρεούλα», η μουσική εκδήλωση, η πολιτική επανάσταση, όλα αυτά μπορούν να γίνουν και αλλού. Υπάρχουν θεσμοί για να τα υπηρετήσουν. Ενώ γι αυτό που κάνουν τα Πανεπιστήμια δεν υπάρχουν άλλοι θεσμοί. Να αφήσουν λοιπόν τα Πανεπιστήμια να παραγάγουν αυτά που ο ελληνικός λαός էταξε και ζητεί από τα Πανεπιστήμια να κάνουν. Και δεν τα αφήνουν.

– *Ποιοι δεν τα αφήνουν;*

– Τα προχθεσινά λυκειόπαιδα. Μα για το όνομα του Θεού πια! Σιγά που θα αναγνωρίσει η Δημοκρατία ειδικής κατηγορίας πολίτες, φτάνει να έχουν μικρή ηλικία. Απολιτικές απόψεις λέγονταν και το 2008 στα «Δεκεμβριανά» του νεκρού μαθητή Γρηγορόπουλου. Απολιτικές απόψεις στις οποίες έχει εκτεθεί το 50% των Ελλήνων διανοούμενων και το 80% των Ελλήνων δημοσιογράφων. Ποιος δεν ντρέπεται να πει ότι τότε έλεγαν βλακείες; Ποιο πολιτικό μήνυμα και ποιες "τρίκες" όταν η χώρα βούλιαζε; Ουσιαστικά πρόκειται για μία σύγχυση από την οποία υποφέρει ο ελληνικός λαός.

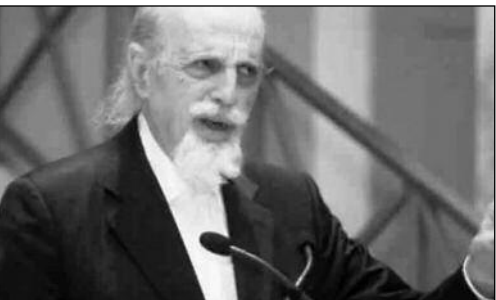
– *Αυτή η ιστορία, όμως, πηγαινει πολύ πίσω...*

– Σωστά. Ήδη από το 1978, όταν έφυγε η ρωμαϊκή γενιά του Πολυτεχνείου, μια οπουδαία γενιά, κι άρχισαν να έρχονται τα χθεσινά σχολιαρόπαιδα που δεν είχαν ιδέα από το τι είχε γίνει, ωστόσο είχαν την έπαρση να κάνουν καταλήψεις, να κάνουν πράγματα ανήκουστα, απολιτικά και κρύβονταν πίσω από την κομματική μαμά τους. Εδώ και σχεδόν 40 χρόνια, λοιπόν, συμβαίνουν αυτές οι ασχημίες και είναι καιρός να σταματήσουν. Είμαι βέβαιος ότι δεν υπάρχει κανένα πολιτικό κόμμα στη Βουλή των Ελλήνων που να μην αισθάνεται ότι πρέπει να σταματήσει αυτή η ασχημία. Δε μπορεί να βρωμίζουν το Πανε-

πιστήμιο με αφίσες. Δεν μπορεί το Πανεπιστήμιο να βρωμίζεται με αφισοκολληήσεις και δήθεν πολιτικά μηνύματα νηπιακής ποιότητας και να επικρατούν αυτά τα αντιδημοκρατικά φαινόμενα με τα γιουρούσια. Υπάρχει και η σιωπηρή πλειοψηφία των φοιτητών που πρέπει να δείξει τη δύναμή της. Χρειάζεται μία αγωνιστική απασιοδοξία που είναι ισοτίμη της αισιοδοξίας.

– *Λέτε εδώ και χρόνια σκληρές αλήθειες που δεν αρέσουν σε όλους...*

– Μα η Δημοκρατία δεν είναι παρά μια σειρά από αντιθέσεις μεταξύ απόψεων και α-

ντιθέσεις από προτεραιότητες αξιών. Στη Δημοκρατία οι αντιφάσεις πώς ενεργούνται; Με τη διαπραγμάτευση και τη συναίνεση στην οποία καταλήγει η διαπραγμάτευση. Απ' το 1990 προειδοποιούσα για τη χρεοκοπία.

– *Φαντάζει όμως «προκλητικό» να φωνάζετε από το 1990 για τον επερχόμενο κίνδυνο χρεοκοπίας της Ελλάδας. Γιατί δεν σας άκουσε κανείς τότε;*

– Δεν ήμουν ο μόνος. Και δεν έπρεπε να είναι μάγος κανείς για να το δει. Πράγματι, στις 25 Μαρτίου 1990, είχα γράψει σε μία επιφυλλίδα στο «Βήμα» για την τραγωδία του δημοσίου χρέους, το οποίο έφτασε σε σημείο που δεν μπορεί να υπηρετηθεί. Ένας μηχανικός ήμουν, όχι οικονομολόγος, ιστορικός, αλλά έβλεπα την καμπύλη του δημοσίου χρέους να ανεβαίνει συνεχώς με πέντε δισ δανεικά κάθε χρόνο, τα οποία προς το τέλος έγιναν δώδεκα δισ κάθε χρόνο. Αδιανόητο! Εφόσον η οικονομία δεν αναπτυσσόταν, άρα οι νέες γενιές δεν είχαν επαρκείς θέσεις εργασίας, προσφερόταν το κράτος να δώσει αυτές τις θέσεις που δεν είχε η πραγματική οικονομία.

– *Ναι αλλά φτάσαμε στο "υδροσκέφαλο" δημόσιο.*

– Κι έτσι έδινε ψευδεπίγραφες θέσεις, με συνέπεια να γιγαντωθεί ο δημόσιος τομέας, να δανειζεται το κράτος για να τον συντηρήσει και να στρεβλώσει η αγορά εργασίας, καθώς δεν υπήρχε αξιοκρατία. Είναι θαύμα το πώς αντέξαμε άλλα είκοσι χρόνια έως το 2010. Δεν υπήρχαν αυτά να ακούσουν φωνές που προειδοποιούσαν, παρ' ότι ο λαός γνώριζε. Έτσι, λοιπόν, ενδέχεται η θηριώδης όντως ευθύνη των πολιτικώντών να μην είναι μόνη, αλλά παρ' όλα αυτά με όλους εμάς που τρώγαμε τις αυξήσεις μας μια χαρά, οι οποίες όμως προέρχονταν εκ δανεισμού. Κι αυτό δημιουργεί έναν ευρύτερο κύκλο ευθυνών.

– *«Εργαστήρι» της ιστορίας όπως σας αρέσει να το χαρακτηρίζετε, έχει αποδείξει πως οι Έλληνες αρέσκονται στο να ψηφίζουν υποψήφιους πρωθυπουργούς οι οποίοι προτρέπουν υπουργούς Οικονομικών «να τα δώσουν όλα», που διαβεβαιώνουν ψευδώς ότι «λεφτά υπάρχουν» και που υποσχονται επιστροφή μισθών και συντάξεων στην προ κρίσης εποχή. Γιατί;*

– Αναγνωρίζω το δικαίωμα να κάνουν αυτό το τεράστιο σφάλμα σε βάρος των παιδιών τους, μόνο σε πολύ φτωχούς και απειλημένους, αλλά δεν μπορώ να αναγνωρίσω μια τέτοια εγκληματική μυωπική σκέψη στους υπολοίπους, οι οποίοι φαντάζονται πως θα λυθούν τα προβλήματα δι' απλών μετακινήσεων των πονιών στη σκακιέρα. Ξέρετε, ο καθένας προσπαθεί να λύσει το πρόβλημά του όπως μπορεί.

– *Μου άρεσε πολύ αυτό που μου είχατε πει παισιότερα για τον οδηγό ταξί, ο οποίος σας πήγαινε κάπου και στη ρεωφόρο κηφισίας τον έπιασε φανάρι. Οργισμένος άρχισε να βρίζει το φανάρι και τότε εσείς ψύχραιμα, ένας σεβασμός άνθρωπος του λέτε σκληρά, μήπως να κατέβουμε να το σπάσουμε;» και μένει άφωνος...*

– Χαίρομαι που το θυμάστε, είναι πολύ χαρακτηριστικό της νοοτροπίας μας. Είναι αυτό που λέμε «πονάει κεφάλι, κόβει κεφάλι». Έτσι, λοιπόν, κι αν σε σταματήσει το φανάρι, κατεβαίνεις και το σπάς επειδή βιάζεσαι. Έχεις την αίσθηση ότι κάνεις ένα έργο εναντίον της αιτίας που σου προκαλέσει τη δυσχέρεια. Το ζήτημα είναι ότι χρειάζεται λίγο περισσότερο μυαλό, αν αυτό είναι η πραγματική αιτία.

– *Ας επιμείνω σε αυτό που λέγαμε πριν. Τη μυωπική σκέψη στη χώρα μας. Αναρωτιέμαι, δεν ήταν μυωπική, η μαζιμαλιστική διεκδίκηση αυξήσεων και προνομίων των επαγγελματιών συνδικαλιστών του δημοσίου και όχι μόνο σε βάρος των παιδιών και των εργαζομένων τους; Να το πω μεταφορικά «εσύ έσπασες το φανάρι και εκτονώθηκες, όμως δεν θέτεις σε κίνδυνο δυστυχίματος τους επόμενους οδηγούς*

στη ρεωφόρο; Όπως με το ασφαλιστικό; – Κάνετε καλά και αναφέρεστε σε αυτό. Όταν κάποτε συνάντησα τον κ. Τάσο Γιαννίτση, υπουργό Εργασίας επί κυβερνήσεως Σημίτη, πήρα το θάρρος και του είπα "μα εσείς είστε ένα σύμβολο". Σεμνότερος άνθρωπος δεν ήθελε να ακούσει τίποτα. Κι όμως πολύ εγκάρως (το 2001 παρακαλώ) με βάση την απλή λογική, υποστήριξε ότι τα ασφαλιστικά Ταμεία πηγαίνουν κατά διαβόλου. Και ξεσηκώθηκε το σύμπαν να τον «φάει» με προεξάρχοντες τους συνδικαλιστές. Και «κάνκε» η Ελλάδα.

Ο λαός βούλησε τα αυτά του κι εκείνη την ώρα συνετελέσθη το μεγάλο έγκλημα εναντίον της επόμενης γενιάς. Από όλο τον λαό. Εδώ κανένας δεν μπορεί να μου πει ότι δεν ήξερε. Δεν είναι δυνατόν να μην ξέρεις πως, όταν δουλεύουν οι τρεις για να τρώνε οι πέντε, δεν πάει καλά το πράγμα. Κι αυτό το είχε πει ο Γιαννίτσης και αποπέμφθηκε. Είναι μερικές φορές τόσο μεγάλος ο κομφουζιονισμός ως κυρίαρχη πολιτική θέση και τόσο μυωπική η πολιτική αντίληψη, ώστε πράγματι ενδέχεται να υπονομεύουμε και το μέλλον των παιδιών μας. Αυτό είναι νταβατζιλίκι.

– *Σας θυμίζει το τελευταίο διάστημα η ελληνική κοινωνία αλλά και η ελληνική πολιτική σκηνή, τον Ρινόκερο του Ιονέσκο; Αυτή η «μόδα» της εύκολης μεταπήδησης από κόμμα σε κόμμα τόσο πολιτών, όπως δίνουν οι δημοσκοπήσεις, όσο και πολιτικών;*

– Όταν αυτή η αλληγορική πολιτική άποψη γίνεται και ξαφνικά και αεθληδόν. Χωρίς τα εξωτερικά δεδομένα να είναι τόσο πειστικά ώστε να αλλιάζουν την ανάληψη.

Οπότε η μόνη ερμηνεία δεν είναι η καλύτερη κατανόηση της πραγματικότητας, αλλά η καλύτερη αντίληψη του βραχυπρόθεσμου συμφέροντος. Ό,τι φάμε κι ό,τι πιούμε δηλαδή. Έτσι διευκολύνεται μία περιστασιακή αλληγορική κομματικής θέσης με την ελπίδα ότι, αν αυτή παροχολογία (η οποία συνήθως χαρακτηρίζει προ των εκλογών πολλὰ κόμματα) πραγματοποιηθεί έστω κι εν μέρει, εγώ θα βγω κερδισμένος. Ας πάω, λοιπόν, προς τα εκεί. Μόνο που κι αυτό είναι μυωπικό και συνδέεται με την έλλειψη οράματος για τα παιδιά μας. Έχω το φόβο ότι πολλοί από τους συμπατριώτες μας ακούγοντας τις εξαγγελίες του αλήφ' ή βήτα κόμματος δεν τις πιστεύουν.

Αλλά δεν έχουν το ήθος να μην τις ακολουθήσουν. Είναι πολύ αργά, όμως, για τέτοια «παχνίδια», διότι η χώρα βρέθηκε σε αυτή τη μαύρη κατάντια το 2010 και δεν έχει περιθώριο να ξαναβρεθεί. Φοβάμαι, όμως κι εσείς, ότι τα παθήματα δεν έγιναν μαθήματα. Κι επομένως το κρίμα στο λαϊκό μας γιά τα παιδιά και τις επόμενες γενιές.

– *Ας κλείσουμε όπως άρχισαμε την όμορφη συζήτησή μας. Με λέξεις. Είναι εθνικό μας σπορ το «λάδωμα»;*

– Είναι άθλιο άθλημα το μπαξίσι. Η πληθώρα των λέξεων που υπάρχει φανερώσει πως έχει πολλὰ κεφάλια, σαν τη Λερναία Ύδρα Το δωρόδημο, το γρηγορόδημο και τόσα άλλα. Η ετεροδοσοληψία όπως λέω εγώ. Όλη αυτή διαθορά καλήναι, πηδόν, τους πάντες. Δεν υπάρχει επάγγελμα που «δεν τα πιάνει». Ακόμη και οι ιερείς.

Το κακό είναι πως είμαστε πολύ μακριά από το να αλλιάσουμε αυτή την πρακτική. Είναι κάτι που δυστυχώς μας χαρακτηρίζει ως λαό. Αν δεν το θεωρήσουμε κι αυτό ανηθικότητα, τότε έλειο! Και μην μου πούνε ότι η πολιτική θεωρία δεν προβλέπει τίποτα περί ηθικής. Τους απαντώ ότι ο Αμάρτια Σεν πήρε Νόμπελ, διότι απέδειξε πως η πολιτική δεν είναι τίποτα άλλο παρά ηθική. Το μπαξίσι, λοιπόν, είναι εθνική μάστιγα, ατληταϊκή μάστιγα. Ας είναι καλά η Διεθνής Διαφάνεια Ελλάς η οποία κάνει οπουδαία δουλειά εναντίον αυτής της πρακτικής.

– *Οι λέξεις είναι τα βιβλία. Πόσα βιβλία έχετε σπίτι σας;*

– Πάνω από 5.000 τίτλους βιβλίων στα πέντε βιβλιοστασιά μου. Εκτός των τεχνικών και επιστημονικών που είναι στο Πολυτεχνείο. Δεν μπορώ να επιβιώσω χωρίς βιβλία. Είναι ένας μεγάλος «θησαυρός» γιά εμένα τα βιβλία μου. Σκέφτομαι κάτι που έγραψε ένας οπουδαίος και θέλω να δω αν το θυμάμαι ακριβώς. Κατεβαίνω στη βιβλιοθήκη, βρίσκω το βιβλίο, το ανοίγω, γυρίζω τις σελίδες, μυρίζω το χαρτί και διαβάζω. «Γιατί δεν το γκουγκλάρεις;» με ρωτάνε οι νεότεροι. Μα ένα «κλικ» δεν έχει τη γλύκα που σας περιέγραφα.

– *Αν κάποτε γράφατε την αυτοβιογραφία σας κ. Καθηγητά τι τίτλο θα βάτατε;*

– Ποιόν να ενδιαφέρει κ. Κωστάκη; Δεν με βρίσκατε προετοιμασμένο, αλλά θα μπορούσε να ήταν: «ε και»...

– *Σας ευχαριστώ θερμά. Είμαι ευγνώμων.*

– Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Συνέντευξη στον ΑΡΓΥΡΗ ΚΩΣΤΑΚΗ

ΑΜΝΗΜΟΝΕΥΤΕΣ ΕΠΕΤΕΙΟΙ! «17η ΜΑΪΟΥ ΤΟΥ 1827» ΚΑΙ «17η ΜΑΪΟΥ ΤΟΥ 1914»

Αξιοσέβαστε αναγνώστη αναρωτήσου για τις παραπάνω φωτογραφίες! Η πρώτη μας θυμίζει τους Δροσουλίτες, τις πρωτομαγιάτικες σκιές των έφιππων «Άνω Ηπειρωτών» αγωνιστών που έπεσαν μαχόμενοι στις 17 του Μάη του 1828 στο Φραγκοκάστελλο της Κρήτης. Ξεχασμένοι 198 χρόνια, παραμελημένοι 198 χρόνια, έστω και για μια μνημόνευσαν! Τους έστειλαν στην Κρήτη με τα δικά τους έξοδα, υποσχόμενοι ότι στον αγώνα εναντίον των Τούρκων θα τους συνέδραμαν οι Κρήτες και συνέβη το αντίθετο. Οι Κρήτες υποχείριο του τουρκαλβανού πασά Μουσταφά δεν τους συνέδραμαν, λες και δεν ήθελαν την ανεξαρτησία τους, την απόκτησαν μετά από 67 χρόνια, το 1895!

Και στη δεύτερη οι παρόντες στην ανακήρυξη της «Αυτόνομης Δημοκρατίας» της Βορείου Ηπείρου! Άλλο αν οι περιοχές μας με τους 220.000 κατοίκους στερήθηκαν του δικαιώματος να έχουν την Ελλάδα σπίτι! Της μοίρας ειρωνεία! Μετά από 90 χρόνια αγώνα Κρητικός ο πρωθυπουργός που τους άφησε θυσιαστήριο, έζηθεν των συνόρων της μητρός Ελλάδας!

Ε λοιπόν! Όπως ο κάθε συμπατριώτης αναρωτιέται και εγώ: Η επίσημη Ελλάδα και η Κοινότητά μας έζηθεν των συνόρων, δεν οφείλουμε να μνημονεύουμε αυτές τις επετείες; Οφείλουμε γιατί συμβολίζουν τους αγώνες των προγόνων μας ενάντια της τουρκοκρατίας και την απάρνηση του δικαιώματος να συμπεριληφθούμε στην επικράτεια για την οποία αγωνίστηκαν! Οφείλουμε γιατί εξυμνούν την δικιά μας ιστορία, τους αγώνες μας υπέρ εναίον Έθνους και ενιαίας Πατρίδας!

Αν μέχρι το 1990 ήταν δικαιολογημένη η αποσρόβηση της δικιάς μας Κοινότητάς, καθώς στην αλβανική επικράτεια δεν χαιράμε το πρόβλημα να γνωρίζουμε περί της ένδοξης ιστορία μας, μας θεωρούσε (και συνεχίζει) απόγονους κολίγων, η σημερινή αποσιώπηση δικαιολογείται; Το αν εκ μέρους της «μητέρας πατρίδας» υπάρχει σιγή ιχθύος ή και τρικλοποδιές, χρέος μας κάθε χρόνο να διεκδικούμε την μνημόνευσαν τέτοιων ιστορικών επετείων, μέχρι να συμπεριληφθούν στην επίσημη ιστορία της, μέχρι να γίνει συνήθεια κάθε 5 χρόνια να μνημονεύονται και οι αγώνες των προγόνων μας, ως αγώνες του Ελληνικού Έθνους! Μήπως το να συνεχίζουμε να διεκδικούμε θεωρείται αναθεωρητισμός;

Παρακολουθώντας κατά διαστήματα την «ταινία» του θρυλικού «Παπαφλέσσα» και των 300 πεσόντων στο Μανιάκι της Μεσσηνίας, τον Μάη του 1825, όπως οι απανταχού Έλληνες και εμείς, ως απόγονοι κληρονόμοι της ιστορίας και των αγώνων εκείνης της γενιάς, νοιώθουμε υπερήφανοι. Γιατί δεν συμβαίνει το ίδιο για τους δικούς μας πεσόντες στις δικές τους αυλές για την ανεξαρτησία τους; Για τους 338 Άνω Ηπειρώτες, οι οποίοι μετά από πολλούς αγώνες σε κάθε γωνία της επαναστατημένης Ελλάδας, έπεσαν μαχόμενοι πολύ μακριά από την ιδιαίτερη πατρίδα, έπεσαν στο Φραγκοκάστελλο της Κρήτης, ώστε και η Κρήτη να έχει την Ελλάδα σπίτι;

Μήπως για τους σημερινούς Έλληνες δεν μετρούν τα κατορθώματα του θρυλικού Χατζημικαήλ Νταλιάνη Αργυροκαστρίτη και των άλλων οπλαρχηγών της Βαλαλαρίας του, οι οποίοι όταν διπλά στους άλλους αρχηγούς της Επανάστασης, Κολοκοτρώνη, Καραϊσκάκη και λοιπούς, «σεφάρωναν» με το γιαταγάνι τους την έκβαση κάθε νίκης;

Ποιός άλλος Έλληνας αγωνιστής συγκρίνεται με την γενναϊότητα του Κυριακούλη Αργυροκαστρίτη και των 100 συμπολεμιστών του, οι οποίοι περικυκλωμένοι εντός του κεντρικού προμαχώνα του Φραγκοκάστελλου από 20.000 αριμύς Τούρκων όταν τους τελείωσαν τα πολεμοφόδια και την μνημόνευσαν μόνο τα γιαταγάνια, ορκισμένοι «ή να νικήσουν ή να αποθάνουν», συνέδεσαν με ταξί τους τα πόδια με λωρίδες και «θερίζαν» δεξιά και αριστερά τους Τούρκους με τα γιαταγάνια,

μέχρι που σκοτώθηκαν όλοι;

Μήπως δεν αξίζουν να μνημονεύονται οι 300 Αργυροκαστρίτες και Δροσουλίτες, οι οποίοι ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα του τότε Μητροπολίτη Γρηγορίου Αργυροκαστρίτη, από το 1821 και μέχρι την 27η Ιουλίου του 1823 πολέμουσαν τους Τούρκους δίπλα στους Ευβοείς αγωνιστές, πολλοί από τους οποίους έπεσαν μαχόμενοι στα Ανδριαλά παρά τον Παγώντα;

Μήπως δεν αξίζουν να μνημονεύονται οι 190 πεσόντες από τους 200 Χιμαριώτες, οι οποίοι τον Απρίλη του 1826 έπεσαν μαχόμενοι στην Έξοδο του Μεσοποταμίου; Όποιος παρακολούθησε πρόσφατα την επέτειο μνήμης της εξόδου, στην οποία σκοτώθηκαν και ο αδερφός του στρατηγού Σπυρομήλιου, ο Νικόλαος, άκουσε μήπως να αναφέρεται ο ηρωισμός αυτών των πεσόντων που έσπευσαν από τη Χιμάρα με τα πλοίαριά τους για να συνδράμουν το επιχείρημα της εξόδου;

Έστω από το 1821 και μετά τόσους αγώνες και τόσο αίμα των προγόνων μας κύλησε στην ελληνική γη, επίσης από 1914 μέχρι το 1941, κατά διαστήματα και μέχρι το 1990, όταν πλειάδα Βορειοηπειρωτικών οικογενειών βρισκόταν στην Ελλάδα, προπολεμικά και μεταπολεμικά, ακούστηκε κάποιο όνομα Βορειοηπειρωτή να συμμετάσχει σε κυβένηση, στην Βουλή ή σε ανώτερα αξιώματα;

– Δικαιολογημένος ο «μη αναθεωρητισμός», αλλά αν λάβουμε υπόψη και τις ευεργεσίες των Βορειοηπειρωτών που απομυζούσαν συνεχώς, μήπως μετά το 1990 και αυτές έπρεπε να στρέφονταν για να ορθοποδήσει και η γενέτειρά γη των προγόνων μας, για να μη εγκαταλείπονταν από τους απογόνους;

– Σε όλες τις επίσημες εθνικές παρελάσεις που γίνονται, έστω μετά το 1990, είδε κανένας μας να παραλαύνει και εκπροσώπηση από την Ελληνική Εθνική Μειονότητα;

Έστω και αν ολίγα τα παραπάνω δεν δικαιούνται να ερωτώ; Γιατί παρ' όλες τις προσπάθειες που επιστολές σε αναφερθέν Δημαρχεία, περί θυσιών των προγόνων μας για την ανεξαρτησία τους, επίσης επιστολές και στην (άλλοτε) Επιτροπή «Ελλάδα 2021», επιστολές τεκμηριωμένες, γιατί «σιγή ιχθύος»; Μάλιστα για την εν λόγω Επιτροπή με είχαν συνδράμει με επιστολές και οι τότε Δήμαρχοι Δρόπολης και Φονιάκης!

Μήπως διακατέχομαι από λανθασμένες απόψεις επειδή πιστεύω ότι δεν χρωσάτε εμείς στην Ελλάδα, αλλάείναι η Ελλάδα που μας χρωσάτε;

Ασφαλώς τίθεται και το ερώτημα ποιον εκπροσωπώ, οπότε απαντώ. Αν μέχρι το 1990 αγωνιζόμουν να επιβιώσω ως κυνηγημένος εξαιτίας βιογραφίας, μετά το 1990, περίοδος που εκπροσώπων την Κοινότητα εκείνοι που ήταν αρσείοι και στους δύο γείτονες, εγώ ως αυτοδιόχτος μελέτησα, ασχολήθηκα με τα της ιστορίας μας, τόσο που έγραφα και ιστορικά βιβλία. Εκτός του ότι ο ελληνισμός της πόλης, περίπου 7.000 κάτοικοι, με τίμησε να τον εκπροσωπώ, εκτός του ότι δημοσιογράφουσα σχεδόν σε όλες τις τοπικές εφημερίδες Χάρη στον δικό μου αγώνα βγαλμένα στην πόλη δικό μας δήμαρχο, οπότε για 4 χρόνια υπήρξα και δημοτικός σύμβουλος, επέπτευα τα πολιτικά μας μνημεία στους Αγίους Σαράντα και το Δελφινό κ.λπ. Αλλά στο ερώτημα αυτό για την ιστορία μας μήπως οφείλαν να απαντήσουν οι Έλληνες ιστορικοί; Αν γνωρίζουν λεπτομερώς την γενικότερη ιστορία του του έθνους, και όχι εντός των ορίων που κληρονομούν ή υπό άνωθεν προϋποθέσεις!

Δε γνωρίζω αν για την φετινή επέτειο μνήμης θα υπάρξει κάποια δραστηριότητα στο Δελφινάκι της Ηπείρου, επειδή υποτίθεται είναι η γενέτειρα του Χατζημικαήλ Νταλιάνη Αργυροκαστρίτη! Αν υπάρξει ευελπιστώ όχι μόνο για την μνημόνευσαν του Χατζημικαήλ Νταλιάνη, αλλά για τους 338 πεσόντες! Εκτός αν δεν μνημονεύονται καθώς αναφέρονται ως Αργυροκαστρίτες, όπως θα γίνει α-
(Συνέχεια στη σελίδα 7)

ΟΙΚΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Με τον όρο οικωνύμιο εννοούμε "την ονομασία ενός τόπου στον οποίο κατοικούν άνθρωποι". Θα δούμε στο φύλλο αυτό της εφημερίδας, από πού προέρχονται τα ονόματα των γειτονικών με την Καστάνιανη χωριών, που απαρτίζουν τη λεγόμενη Λάκκα Πωγωνίου. Πρόκειται για τα χωριά Κτίσματα (παιλιότερα Αρίνιστα), Χαραυγή (παλ. Βάλτιστα), Αγία Μαρίνα (θα αναφερθώ ξεχωριστά στην ιστορία της), Κεράσοβο, Περιστέρι (παλ. Μέγκουλη), Στρατίνιστα, Ψηλόκαστρο (παλ. Κολουδέ), Λάβδανη και Βρίστοβο (κοινά γνωστό ως Βραστοβά). Στα επόμενα δύο φύλλα της εφημερίδας, εκτός απρόοπτου θα ολοκληρωθεί και το Λεξικό με τις καστανιανίτικες λέξεις του κρεμμυδιού, που είναι κούφιο < λατιν. canvus = κούφιος, κοίλος (Π)

Αρίνιστα: το όνομα είναι σλαβικής προέλευσης και σημαίνει αμμότοπος, καθώς το χωριό βρίσκεται κοντά στον ποταμό Δρίνο και τον παραπόταμό του Γυφτοπόταμο. Ο Χ.Π. Συμεωνίδης, δέχεται την άποψη που είχε εκφράσει πέρυσι, ότι το όνομα του ποταμού οφείλεται στα λίγα του νερά και όχι στον πνιγμό αθίγγανου στο τμήμα του μεταξύ Κτισμάτων και Χαραυγής. Μια άλλη εκδοχή, που παραθέτει ο Ηπειρώτης Κ. Οικονόμου, μαζί με την προηγούμενη, είναι ότι το όνομα προέρχεται από το αρωμουνικό (βλάχικο) arini + σλαβική επιθηματική κατάληξη -iste. Arin: το φυτό σκλήθρο, δηλαδή Αρίνιστα, τόπος με σκλήθρα. Ο Προκόπιος (6ος αι μ.Χ.) αναφέρεται στο φρούριο Arina < λατινικό Arena της Ηπείρου (arena=άμμος στα λατινικά). Αυτό, ενισχύει την άποψη του αείμνηστου Ευάγγελου Πριώνη ότι η Καστάνια που αναφέρεται επίσης στο "Περί Κτισμάτων" από τον Προκόπιο είναι η Καστάνιανη. Η Αρίνιστα είναι γνωστή σήμερα ως Κτίσματα, πιθανότατα από την ύπαρξη εκεί αρχαίων και μεταγενέστερων ερειπίων οικοδομημάτων.

Βάλτιστα: το χωριό αναφέρεται σε οθωμανικό κατάστιχο του 1431 ως Valtice, από σλαβική λέξη που σημαίνει "βάλτος". Το χωριό μετονομάστηκε σε Χαραυγή, το 1919 (λόγια μετονομασία)

Η **Αγία Μαρίνα** έχει μια ξεχωριστή ιστορία. Παραθέτω αυτούσιο απόσπασμα από άρθρο μου στο protothema.gr (4/1/2020)

«Πώς ένα χωριό με 1.000 κατοίκους, όλους Έλληνες, η Κοσοβίτσα μοιράστηκε το 1923 σε δύο κράτη, την Ελλάδα και την Αλβανία.

Η **Κοσοβίτσα** είναι χτισμένη στις πλαγιές του όρους Μουργκάν. Αν και διοικητικά ανήκει στη Δερόπολη, έχει περισσότερους δεσμούς με τα χωριά του Πωγωνίου. Το 1923, χαράχθηκαν τα οριστικά σύνορα ανάμεσα σε Ελλάδα και Αλβανία. Η Κοσοβίτσα, μέχρι τότε έφτανε ως την περιοχή της Κάτω Λάβδανης και της ιστορικής Μονής Μακρυαλέξη. Η συνοικία της Κοσοβίτσας που βρισκόταν εκεί, ονομαζόταν Βατσουινιά. Σ' αυτήν υπήρχαν δύο εκκλησίες, η Αγία Μαρίνα και οι Άγιοι Απόστολοι, αγροικίες, στάνες και αχούρια. Οι ανεγκέφαλοι που καθόριζαν τα σύνορα, άφησαν την Κοσοβίτσα σε αλβανικό έδαφος και τη Βατσουινιά σε ελληνικό! Μετά το 1928, οπότε τα σύνορα έκλεισαν οριστικά, πολλοί κάτοικοι της Κοσοβίτσας, εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα, στη Βατσουινιά. Το νέο χωριό, ονομάστηκε Αγία Μαρίνα. Βασικό χαρακτηριστικό της, είναι η μεγάλη απόσταση μεταξύ των σπιτιών της. Το χωριό θρήνησε τρεις νεκρούς (από τους 7 συνολικά), στις μεγάλες πυρκαγιές του 2000. Οι περισσότεροι κάτοικοι της Κοσοβίτσας μετά το 1923, έφυγαν για την Αθήνα, την Κω/πολη και την Αμερική. Το 1926, με πρωτοβουλία της Αδελφότητας Κοσο-

βίτσας που είχε ιδρυθεί στην Αθήνα το 1925 και των αποδήμων της Αμερικής, εξαγοράστηκαν όλα τα κτήματα του χωριού που ως τότε ήταν τσιφλίκια Αργυροκαστριών μπέδων...».

Το όνομα **Κοσοβίτσα**, έχει σλαβική προέλευση και σημαίνει: τόπος με κοτσούφια. Όσο για το Βατσουινιά προέρχεται από το μέσν. *βατεωνία < *βατεών, * < βάτος, δηλαδή τόπος με Βάτους. Με το όνομα Βατσουινιά υπάρχει χωριό στον νομό Καρδίτσας.

Κεράσοβο: Σύμφωνα με τον Χ.Π. Συμεωνίδη, Κεράσοβο < *Ceresono = Κερασότοπος. Ο Vasmer, που έχει γράψει την κορυφαία μελέτη για τα σλαβικά τοπωνύμια στην Ελλάδα και ο Κ. Οικονόμου, το ετυμολογούν από το όνομα *Κέρασος / *Κεράσης και τη σλαβική κατάληξη -ονο (-οβο στα ελληνικά)

Μέγκουλη(Μέγγουλη): Έτσι ονομαζόταν παλαιότερα το χωριό Περιστέρι, που είναι χτισμένο στον Κασιδιάρη. Η λ. Μέγκουλη είναι αλβανική και σημαίνει "ισχυρή ομίχλη". Μια δεύτερη εκδοχή είναι ότι το όνομα Μέγκουλη προέρχεται από κάποιον Μέγκουλα ή Μέγκουλη (βλοσυρός, σκυθρωπός στα αλβανικά), που προφανώς είχε πολλά κτήματα εκεί. Το σημερινό όνομα Περιστέρι του χωριού (που γράφεται και Μέγγουλη) είναι λόγια μετονομασία του, το 1919.

Στρατίνιστα: Εδώ, ο Χ.Π. Συμεωνίδης και ο Κ. Οικονόμου δυσκολεύονται. Ο Vasmer δεν βρίσκει συγγενικό τύπο στις σλαβικές γλώσσες, παρά μόνο το ουκρανικό Stratin! Πιθανότατα, είναι τοπωνύμιο σλαβικής αρχής: *Straciniste < προσωπωνύμιο Stracin (Χ.Π. Συμεωνίδης) ή Strati-mir- Strati-slav. Πάντως και οι δύο συμφωνούν ότι τα σχετικά σλαβικά προσωπωνύμια ξεκινούν από το strat- = χάνομαι.

Ψηλόκαστρο (παλ. Κολουδέ): Όπως δηλώνει και το σημερινό όνομά του, το χωριό πήρε το όνομά του από κάποιο κάστρο που υπήρχε εκεί. Η αναφορά του και ως Καλουδέ κάνει τον Συμεωνίδη να το ετυμολογεί από το *τουρκικό < Kalede "στο κάστρο" < Kale "κάστρο φρούριο" (Ιτς Καλέ υπάρχει στο κάστρο των Ιωαννίνων, ενώ το ίδιο όνομα έχει και η Ακροναυπλία). Ο Οικονόμου, ετυμολογεί το όνομα Κολουδέ από το αλβανικό kulle ο ughes "πύργος του δρόμου". Η σύγχρονη ονομασία του χωριού, Ψηλόκαστρο, απηχεί αυτό ακριβώς κατά τον Κ. Οικονόμου.

Δημόκορη: Το χωριό αναφέρεται διαδοχικά: Δημόκορι (1920), Δημόκορη (1928), Δημόκοριον (1940). Ο Π. Αραβαντινός στη "Χρονογραφία της Ηπείρου", το ονομάζει "Δημόκορη", όπως το γνωρίζουμε σήμερα. Ως Dimokri εμφανίζεται το 1431 στο τουρκικό κατάστιχο του Arvanid. Πιθανότερη ετυμολογία είναι αυτή του Χ.Π. Συμεωνίδη, λέξη σλαβικής προέλευσης που σημαίνει συνοικισμός. Ο Οικονόμου το ετυμολογεί από τα αλβανικά: dy (δύο) + mokerë (μυλόπετρα), δηλ. "δύο μυλόπετρες" (:). Ο Συμεωνίδης διαφωνεί, μάλλον σωστά, με αυτή την άποψη.

Λάβδανη: Ο Κ. Οικονόμου, το ετυμολογεί από αλβανικό επώνυμο Lavda και λόγω της κατάληξης -ανη, θεωρεί βέβαια την αλβανική προέλευσή του. Ο Χ.Π. Συμεωνίδης, επίσης το θεωρεί αλβανικό: Λάβδανη < αλβανικό οικωνύμιο Lavdan κοινωνική λέξη λαβδός, ο στραβοκάνης, ο ραβδός. Από αυτή προέρχεται το επώνυμο Λάβδας και τα ονόματα των χωριών Λάβδα (Ολυμπία), Λάβδα (Κέρκυρα) και Λάβδας (Γρεβενά). Η ΑΙ (Τεχνική Νοσημοσύνη), ετυμολογεί το οικωνύμιο Λάβδανη, από το φυτό λάβδανο, που ευδοκεί σε όλη την Ελλάδα! Προσωπικά, δεν αποκλείω καθόλου αυτή την εκδοχή, οπότε έχουμε να κάνουμε με φυτώνυμιο.

Βρίστοβο (Βραστοβά): το οικωνύμιο προέρχεται από το σλαβικό Brestovo "τόπος με φτελιές".

Ευχαριστώ θερμά την ανιψιά μου Ελένη, κόρη του αδελφού μου Κώστα, για την πληκτρολόγηση του κειμένου. Οι απόψεις των Συμεωνίδη και Οικονόμου εκφράζουν τους ίδιους και τις πηγές τους. Προσωπικά, διατηρώ αρκετές επιφυλάξεις για κάποια από τα παραπάνω.

Μιχάλης Στούκας

Πηγές:

-Χ.Π. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ, «ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝΥΜΙΩΝ», ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2011.

-Κ.Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, «ΤΑ ΟΙΚΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΦΥΡΑ, ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Β' ΕΚΔΟΣΗ, 2006.

Επίσημη 18-Φεβρουαρίου 1966
 2-Ερρίκος - μ. Θάληα
 Θερμοσαραμαδομένη — αρα τ'ο βαρύ
 Ύμν' ονείδος — νά δέχθ'ι ταί άσείρους και
 εροδέρμους εύχαριστίας, τόσον τας ίδιαις μου
 εσον και της δίδασκαρίσσης της βασηπουρμής
 κίτης δασκουίδας Βλαυρούλας Κασοφά μετ'ων,
 εν τη Εκοή, ύπερ των εύμοι ερραφόμεναι μα-
 θητριών ως και όλων των κατοιούν της
 θησεάνης. Διά τ'ο μέγα ύδιαζέρον σου έδίδαν
 και θυμύσει σί βαθμό νά συμπατριγηθή και
 ή βασηπουρμή Εκοή τού χωριού μας εις
 της άδοσεάνης προέμιν δια την θαρραυεινήν
 ουσούλα υπό της Αμερικανικής Οργάνωσης
 Βοηθείας άνά τον πόλεμον Κ.Α.Ρ.Ε.
 Θα μας έδωραση νά ετοιμάσωμεν ύμν
 γνωρίζοντες ύμν δι, έδωθη τ'ά άδοσεάνηματα
 ύπερ της θροναφρομένης Βοηθείας προέμια,
 της έδαρμούν, δια την αλήρη θαρραυεινήν
 τού, Ευσούλου — ήτοι όστρια μ. 1.5 —
 και τελευταίες μαθήματα θυμύσει ή άδοσεάνη
 άδύραν από άρτοσούγιον αρα τ'η Κ.Α.Ρ.Ε.
 δι'άρηδουτος άόρους, ύδοβαζόμεν ύμν.
 2-Ερρίκος - μ. Θάληα
 εροδέρμους θαρραυεινών, έδω, ει δυνατόν,
 έκαύσετε και την ήμετέραν Εκοήν θησεάνη,
 δι'ευσούσει και άλλαι Εκοής δια
 μαθηταίον χρηματιμού ποσοού.
 Έυελδοισούτες δι θα τ'ωκωμεν εν
 μέροι ύμν της καηούτης, έως αρι-
 βάγμυ και την ήμετέραν Εκοήν δια της
 θυούση ούμοσούμης ευσούσει δια την
 έρδρμον ζευουργίαν αυτής
 Δέκαδο 2-Ερρίκος - μ. Θάληα
 την διαβέβαιών, της από ύμν έξευρίτου
 ευμυρίσση και άγδαση
 Μηνά ιδιούση ευμυρίσση
 2-Ερρίκος
 Κονύμιο θησεάνης
 2-Ερρίκος

ΑΜΝΗΜONEYΤΕΣ ΕΠΕΤΕΙΟΙ!

(Συνέχεια στη σελίδα 7)
 ναφορά και πιο κάτω τους είχαν σιγμα-
 τήσει ως ετεροχθόνες!

Πάντως Θεϊκή βούληση αν ο Μητρο-
 πολίτης Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής
 και Κονίτης Αλέξιος εκείνη την ημέρα
 βρεθεί στο Δελβινάκι. Αν ο συλλογισμός
 μου είναι αλάνθαστος ευελπιστώ θα
 πράξει το χρέος του, ίσως και δέσνη για
 την ανάπαυση των ψυχών των πεσό-
 ντων, καθώς η εκκλησία αγνοεί κονδυ-
 λοφόρους και πολιτικούς, οι οποίοι όταν
 γράφονταν η ιστορία αγνοούσαν αγωνι-
 στές και πεσόντες, επειδή η προβολή
 τους θα εκθάμβωνε την ψήμη άλλων με
 λιγότερη προσφορά στα μέτωπα του α-
 γώνα! Ευελπιστώ, καθώς γνωρίζω ότι ο
 αείμνηστος Μητροπολίτης Σεβαστιανός
 δεν πρόλαβε να οδηγήσει στα μονοπά-
 τια που εκείνος, ως Μητροπολίτης (και)
 της αλλοτινής Δρυϊνουπόλεως, θα του
 άνοιγε προς ενσωμάτωση στην γενικό-
 τηρ ιστορία της Ελλάδας και την δικιά
 μας ιστορία, καθώς εξαιτίας ενός ανόη-
 του διατάγματος του 1843, περί «αυτο-
 χθόνων και ετεροχθόνων» η ιστορία μας
 συνεχίζει να βρίσκεται στο περιθώριο!

Η ΑΛΛΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ, η 17 του Μάη
 του 1914 συμβολίζει την υπογραφή του
 Πρωτοκόλλου της Κέρκυρας, πρωτό-
 κολλο το οποίο οι Χιμαριώτες με επικε-
 φαλής τον αλλοτινό νεότερο Σπυρομί-
 λιο, αρνούμενοι να το αναγνωρίσουν, α-
 πομακρύνθηκαν με συνθήματα υπέρ της
 ένωσης με την Ελλάδα! Άποψή μου: Η
 επέτειος να λαμβάνεται μεν υπόψη, αλ-
 λά ως επέτειος διαμαρτυρίας και μόνο!
 Εκτός του ότι εξαιτίας της κίρυξης του
 Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου το πρω-
 τόκολλο έμεινε στα χαρτιά! Λήφθηκε
 μεν υπόψη με την αναγνώριση Ελληνι-
 κής Εθνικής Μειονότητας, αλλά απο-
 σείζον πολλά σημαντικά άρθρα, όπως
 π.χ. το ιδιοκτησιακό, άλλες παρατυπίες
 και διαστρεβλώσεις, εκτός του ότι στο
 Πρωτόκολλο δεν συμπεριλαμβάνονται
 και οι πόλεις πρωτεύουσες των περιο-
 χών!

Τέλος ερωτώ ξανά, ως απόγονοι ε-
 κείνων των γενεών δεν έχουμε χρέος
 να μνημονεύουμε κάθε επέτειο και να
 διεκδικούμε από την επίσημη Ελλάδα να
 αναθεωρήσει την ιστορία της συμπε-
 ριλαμβάνοντας και την δική μας ιστο-

ρία, που σημαίνει να μη θεωρεί τις πε-
 ριοχές μας έξωθεν των άλλων περιοχών
 της, επειδή εικωρήθηκαν σε άλλη επι-
 κράτεια «συναινέσει» της; Καθώς μας
 αναγνωρίζει μεν ως Ελληνική Μειονό-
 τητα στην Αλβανία, αλλά όντας σήμερα
 στην Επικράτειά της ακόμα μας θεωρεί
 αλλοδαπούς!

Φταίμε μεν και εμείς (η εκπροσώπη-
 σή μας), καθώς εύπλαστοι όπως μας εί-
 κε μετατρέψει το δικτατορικό καθε-
 σώς κάποιοι ακόμα και σήμερα συνε-
 χίζουν να διακατέχονται από ραγιαδισμό!
 Ακούσατε π.χ. να διεκδικούμε επίσημα
 τα παραπάνω; Πρόβλημα που ίσως ενο-
 κλεί, αλλά πρέπει κάποιοι εκπρόσωποι
 να ταρακουνθούν, καθώς, ίσως και α-
 περίσκεπτα, βοηθούν στο να ξεχαστεί
 το πρόβλημα με την ιστορία μας. Γιατί
 τόση αδιαφορία από την Κοινότητά μας
 σε σύγκριση με το Κόσοβο;

Ευελπιστώ οι απόψεις μου να βρουν
 απήκηση και να μη μείνουν απόψεις και
 μόνο! Στα έσκατα της ηλικίας μου, αν
 και μοναχικός, κάνω έκκληση αυτές οι
 απόψεις να υιοθετηθούν από την ηγετι-
 κή μας εκπροσώπηση, την οργάνωση
 της ΟΜΟΝΟΙΑΣ και των δύο κομμάτων,
 την τοπική αυτοδιοίκηση και τους βου-
 λευτές που εκλέγονται στις περιοχές
 μας, τους διδάσκοντες και όλους τους
 διανοούμενους κ.α. στοχεύοντας την
 διεκδίκηση και την υλοποίησή τους!

Εκτός αυτού ας έχουμε υπόψη και
 το θέμα με την αναθεώρηση της ιστο-
 ρίας της Αλβανίας, η οποία μας θεωρεί
 απόγονους κολίγων, ερχόμενοι στις πα-
 τρογονικές μας εστίες επί περιόδου Αλί
 Πασά! Επειδή αναμένεται να γίνει μέ-
 λος της Ευρωπαϊκής Οικογένειας μαζί
 με την διεκδίκηση περιουσιακών και άλ-
 λων εκκρεμοτήτων πρέπει να διεκδική-
 σουμε και την επίλυση του παραπάνω
 ζητήματος. Δεν είναι προσβολή για τους
 δικούς μας διανοούμενους που σήμερα
 έγιναν (αν έγιναν) γνώστες της ένδο-
 ξης ιστορίας μας;

Κλείνοντας τον συλλογισμό μου με τα
 όσα πιο πάνω ευελπιστώ η μνήμη περί
 ένδοξης ιστορίας των προγόνων μας να
 μείνει ανά τους αιώνες, όσο και αν η μη-
 τέρα Πατρίδα αγνοεί τις προσπάθειές
 μας!

Τηλέμαχος Λαχανάς

Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Μελαντών 4, Ιωάννινα
 τηλ.: 26513 06385
 κιν.: 697 4460402
 e-mail: info@vickyponiki.gr
 site: www.vickyponiki.gr

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΓΟΥΝΑΡΗ

ΠΑΙΔΟΨΥΧΟΛΟΓΟΣ

ΜΕΛΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ 28

ΤΗΛ.: 210 38 36 718

Τ.Κ. 152 33 ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΚΙΝ. 6934 404506

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

► ΟΜΟΡΦΟ ΠΑΣΧΑ

Στο χωριό μας με τον πραγματικά ανοιξιάτικο καιρό, αν και το Πάσχα ήταν πρώιμο, οι ντόπιοι και οι επισκέπτες της Βήσσανης το απόλαυσαν. Την ημέρα του Πάσχα όλα τα σπίτια γιόρταζαν και οι οβελίες έπαιρναν κι έδιναν. Από Αθήνα, Θεσσαλονίκη και οι κοντινοί μας συγχωριανοί από τα Γιάννενα, βρέθηκαν στο χωριό μας και το ευχαριστήθηκαν. Ευχόμεθα και του χρόνου να έχουμε τον ίδιο καιρό οπότε πολλαπλασίον θα παραβρεθούν και θα χαρούν.

► ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΜΑΣ

Παρά την απουσία του φίλου της Βήσσανης πανοσιολογίστατο Αρχιεπίσκοπο Νικολάου Λιόλιου που ανέστησε το ιστορικό Μοναστήρι μας και το έκανε γνωστό σε όλη την Ελλάδα και διαδικτυακά το ανέδειξε βάζοντας βαθιά το χέρι στην τσέπη του.

Το Μοναστήρι έγινε τόσο λειτουργικό που είναι αδύνατον να μην προοδεύσει στο πρόσωπο ενός πανάξιου και ακούρα-

π. Βασίλης.

στον Πωγωνίσιο Ιερέα από την Σιταριά (Μόσιονη) Πωγωνίου πατέρα **Μιχαήλ** που, παρά τον φόρτο εργασίας και τις υποχρεώσεις που του προσέθεσε ο νέος Μητροπολίτης μας, ανέλαβε και την Ιερά Μονή Άβελ Βήσσανης εθελοντικά. Έτσι συνεχίζουν οι ωραίες κάθε Τετάρτη Πασακλήσεις, Θείες Λειτουργίες, Προσευχές αι Αγρυπνίες. Είθε ο Άγιος Θεός να δίνει δύναμη σε αυτόν, και στην ωραία του οικογένεια. Εμείς

π. Μιχαήλ.

π. Φίλιππος.

σαν Αδελφότητα (Διοίκηση και μέλη) θα είμαστε κοντά του και ό,τι ανάγκη έχει θα βοηθήσουμε. Του υποσχθήκαμε 10 καθίσματα, ευπρεπίσαμε τον Σταυρό για το Καθολικό της Ιεράς Μονής μας και σύντομα θα ικανοποιήσουμε το αίτημα και ό,τι άλλο χρειαστεί.

Ο φίλος ευσεβής χριστιανός Δημήτρης ΓΚότσης πάντα ψάλλει στο Μοναστήρι και στον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου. Ακούραστη και η σύζυγός του Ελευθερία που κάθε Τετάρτη προσφέρουν καφέ και κάθε είδους καλούδια με τις άλλες κυρίες που είναι τακτικές προσκυήτριες της Μονής μας.

► ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

Το Αρρεναγωγείο μας αποτελεί πόλο έλξης για να έχουν και οι ξένοι μας να δουν σε τι σχολεία οι παλαιοί Βησσανιώτες μαθαίνανε γράμματα κι έτσι όπως η Αδελφότητα το έχει διαμορφώσει, είναι «χάρμα οφθαλμών». Έχουμε και την περίφημη Βιβλιοθήκη μας, ιδρυθείσα το 1899, από την **Φιλευκπαϊ-δευτική Αδελφότητα των εν Κωνσταντινουπόλει Βησσανιωτών** με πολλά βιβλία προσφορές των αείμνηστων παππούδων μας. Πρώτος υπεύθυνος της Βιβλιοθήκης ορίστηκε ο **Χρήστος Δάλμας** και στεγάστηκε στην πρώτη δεξιά αίθουσα του καινούργιου σχολείου των αρρένων του χωριού όπου και σήμερα λειτουργεί. Μεγάλη συμβολή είχε ο **Ηροκλής (Κων/νος) Βασιιάδης** και οι συγγενείς του της μεγάλης αυτής οικογένειας των Βασιιάδων του χωριού μας. Όλοι οι απόγονοι που κατοικούν όπου Γης σεμνώνονται για την ένδοξη καταγωγή και για τον προγονό τους Μεγάλο Ιατροφιλόσοφο **Ηροκλή** που οι ενεργείες του για τον υπόδουλο Ελληνισμό του έδωσαν τον

Τιμητικό Τίτλο του Υπουργού Παιδείας των υποδούλων του γένους μας. Η Βιβλιοθήκη είχε περίπου 3000 τόμους, σπάνια έγγραφα και διέθετε ακόμη και αρχαιολογικά ευρήματα από την περιοχή του Πωγωνίου που εδώ υπήρχε πολύ μεγάλη πόλη στην κοιλάδα του Γορμού που καταστράφηκε το 167 π.Χ. από τον Μάρκο Αυρήλιο. Με την Δημαρχία του νυν Δημάρχου και την άσπρη συνεργασία της Αδελφότητας μαζί του, μας εκχώρησε την χρήση του Αρρεναγωγείου και μας δήλωσε ότι υλικά μπορούμε να πάρουμε, χρώματα και λοιπά είδη. Όμως ο Δήμος δεν μπορεί να πληρώσει ημερομίσθια. Έτσι η Αδελφότητα με μεγάλη οικονομική δυσκολία ανακαίνισε το όμορφο αυτό κτίριο και από αίθουσες αποθήκες με την βοήθεια των συγχωριανών καλωπίσαμε το ισόγειο και τις αίθουσες του πάνω ορόφου και αντικαταστήσαμε τα τρύπια σιδεράνια παράθυρα με σύγχρονα αλουμινίου με δαπάνη 32 συγχωριανών που υιοθέτησαν από ένα παράθυρο, εις μνήμην κάποιου συγγενή τους.

Έτσι με αυτή την ενεργεία μας, βρήκε τον μεπελά του ο Δή-

μαρχος από τους γνωστούς υβριστάς που μετρούμενοι αρκούν τα δάκτυλα του ενός χεριού. Τις Ανακαινισμένες Αίθουσες, εις μνήμην το ισόγειο τιμήσαμε την αίθουσα της Βιβλιοθήκης και την ονομάσαμε Αίθουσα **Ηροκλή Βασιιάδη** την δεύτερη Αίθουσα **Δημητρίου Παπαχαρίση** ενός σπουδαίου Δασκάλου που έμαθε τα αγόρια και τα κορίτσια εκτός από σωστά Ελληνικά και Γαλλικά από το 1906 μέχρι την δεκαετία του 1930 που συνταξιοδοτήθηκε. Στον επάνω όροφο υπάρχουν 2 αίθουσες των αείμνηστων Δασκάλων μας **Χαίδως Κόντη** και **Χρήστου Κόντη** που μας τιμούν σαν Βησσανιώτες, γιατί στον Άη-Γιώργη μας έθαψαν το σπλάχνο τους εκεί και οι ίδιοι Αναπαύονται. Υπάρχει η περίφημη αίθουσα της Ηρωικής διήμερης Μάχης για την απελευθέρωσης της Βήσσανης 19-20 Νοεμβρίου 1940 με τους 26 Νεκρούς από Βήσσανη, Κεφαλόβρυσο, Άγιο Κοσμά και άλλα χωριά του Πωγωνίου αλλά και ο **Ηρώας Διοικητής του Τάγματάρχης Τζαννής Αλεβιζάτος** που τιμητικά δόσαμε το ονομά του. Επίσης Βορειοδυτικά υπάρχει η αίθουσα Φωτογραφίας Από το Μεγαλείο του Χωριού μας του πρωτοπόρου Βησσανιώτη Φωτογράφου **Γεωργίου Παναζίδη** από το 1896 που είχε εγκατασταθεί στην Βήσσανη, φωτογράφιζε όλο το Πωγωνί.

Τέλος επανερχόμενοι στην Βιβλιοθήκη βρήκαμε μια αίθουσα αποθήκη, με βιβλία ατάκτως πεταγμένα, από όσα γλύτω-

σαν από την αρπαγή στα δύσκολα χρόνια 1940-50 και την αδιαφορία των τότε υπευθύνων. Ο νυν Δήμαρχος φίλος Κων/νος Καψάλης μας υποσχέθηκε ότι θα εγγράψει στον προϋπολογισμό ένα κονδύλι ώστε να γίνει η ψηφοποίηση όλων των βιβλίων και κάποιος έκτακτος υπάλληλος βιβλιοθηκονόμος, να κατατάξουν τα βιβλία κατά κατηγορία και να υπάρχει και υπολογιστής που θα αναζητεί κάποιος από τον τίτλο και την κατηγορία το σχετικό βιβλίο για ανανέωση. Σε μια κατηγορία των πολλών λογοτεχνικών βιβλίων φιλοδοξούμε να λειτουργήσει η Βιβλιοθήκη και ως δανειστική, πάντα με σεβασμό και υπευθυνότητα.

Προέχει πάντως η τοποθέτηση συναγερμού για την διασφάλιση του πλούσιου και σπουδαίου υλικού. Ευχαριστούμε τον Δήμαρχο που χάρις στην επιμουσήν του έδωσε προς την Αδελφότητα Βησσανιωτών το Αρρεναγωγείο συντηρήθηκε και αποτελεί ένα κόσμημα για όλο το Πωγωνί και είναι επισκέψιμο.

► ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

Για τη συντήρηση του Κοιμητηρίου μας, όπου αναπαύονται οι συγχωριανοί μας, οι παρακάτω μάς κατέθεσαν για το 2025 τα αντίστοιχα ποσά: **Κούλα Σακελλαρίου - Τσαγκούλη 20, Βλαχιάδη Μαρία & Λάμπρος 20.**

Θα σας παρακαλέσουμε για μια ακόμη φορά, όποιοι έχουν αναθέσει την κατασκευή μνημείων στους αγαπημένους τους κεκοιμημένους, να υποχρεώνουν τους κατασκευαστές να αποσύρουν τα στερεά απόβλητα και υπόλοιπα από τα αμμοχάλικα και επίσης να μην κατασκευάζουν τις λάσπες οικοδομής πάνω στο πλακόστρωτο.